

DEBRECZEN

XIX. évfolyam 157. sz.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Ára: 12 fillér

A kenyér árát 4 fillérrel leszállítják, az élő sertés árát felemelik, a gabona ára változatlan

Kállay miniszterelnök a januári délvidéki eseményekről

Megsemmisült Timosenko utóvédje, gyorsan nyomulnak előre a német csapatok

Nagy légitámadás El Alameintól keletre - Angliát Indiából való haladéktalan politikai kivonulásra szólították fel, különben Gandhi „engedetlenségi hadjáratot” indít
Hitler megbeszélést folytatott az iraki miniszterelnökkel

Hore Belisha volt brit hadügyminiszter: A helyzet komolyabb, mint bármikor ebben a háborúban

A keleti arcvonal déli részén egyre tart az üldözés és a német és magyar csapatok gyors ütemben, egyre szélesülő ívben haladnak előre. Hírek szerint Timosenko seregei már nem is kísérik meg az ellenállást, hanem egyre gyorsabban igyekeznek menekülni a német szárnyak bekerítő mozdulatai elől. A terep kedvez a tankosoknak és a gyorsított csapatoknak, mert a Don sátságán úgyszólván akadály nélkül térhetnek előre. Berlini jelentés szerint a déli szárnyakon való előretörés olyan nagy eredménnyel járt eddig, amilyenre a katonai szakértők sem számítottak. A donvidéki nagy üldözés csata igen nagy meglepetéseket hoz még. Erre lehet következtetni abból a tényből, hogy Berliin már három napja nem jelent helységnevet, csak arról számol be, hogy az üldözés tovább tart. Kedd éjszaka Voronyezs és Bogucsar környékén több helyen is átlörték a németek, de még ezt sem jelentik a német hadvezetőség, hanem a moszkvai jelentés adja hírül. Ugyancsak Moszkva számol be arról, hogy Vorosilovgrádot kiürítette a szovjet hadsereg. Berliin megkérdezték, hogy mit fűz hozzá a moszkvai jelentéshez, de Berliin nem nyilatkozott. Úgy látszik, mint már annyiszor, a németek egy összesítő, nagy jelentést adnak majd ki az elért eredményekről, de csak akkor — ami valószínű — ha teljesen felszámolják Timosenko hadseregét.

VOROSILOVGRÁDOT KIÜRÍTETTÉK és így a Don medencében már a magyar és német csapatok az urak és csak a medence keleti csücskének meghódítása van hátra.

A német haderő jelentéséből csupán annyi olvasható ki, hogy szakadatlanul tartanak a szovjet hátsó összekötő vonalainak megzavarására irányuló műveletek, vonatok, pályaudvarok, utak bombázása, visszajáró hadoszlopok szétugrasztása. Egy komolyabb csatáról tesz említést a szűkszavú német jelentés, a voronyezskörnyéki újabb bekerítésről. A német jelentés szerint a bekerített seregrészt megsemmisítették.

AZ AZÓVI ARCVONAL megindulása is várható. Óriási jelentőséget adott ennek az a körülmény,

hogy innen előretörve elvághatják teljesen Timosenko útját a Kaukázus felé és bezárulhat hamar egy óriási többszáz kilométeres katonai, melyben megsemmisítés vár az egész déli szovjet haderőre. A katlanképzésre annyira jellemző ékszerű előretörések a szerdai jelentésekből is kiolvashatók, melyben arról adnak számot, hogy gyors csapatok a visszavonuló seregrészek között előretörve, megelőzték őket és a visszavonulásban levő seregeknek hátába kerültek. Rosztov sikeres bombázása már az azóvi arcvonal elénkülését jelenti.

AZ EGYIPTOMI HARCTER

nem szolgál érdekesebb fejleményekkel. Rommel vár, újabb csatára készül, addig az egyiptomi arcvonalról nem is jön újabb jelentés. A hivatalos német-otás közlés csak annyit említi meg, hogy a kulcsfontosságú szilárdan kézben tartják és a kezdeményezés a tengely részén van.

A TÖBBI HARCTEREK RÖL

nincs fontosabb hadijelentés. Érdekes hírek vannak, melyekből lehet következtetni. Hyen: a Bengáli-öbölben ellenséges repülőgépek elsüllyesztettek egy panamai lobogó alatt haladó hajót, Tanger fölött a spanyolok angol repülőgépekre tüzeltek, melyek átrepülést kíséreltek meg. Az egyiptomi belpolitikai helyzet súlyosságát mutatja az a néhány soros hír, mely szerint Szíria határán három volt egyiptomi minisztert tartóztattak le az Angolok.

AZ ARAB VILÁGBAN

sem lehet valami nagy a nyugalom, mert egy líviriati jelentés szerint az angolok páncélos kongresszus összehívását akarják elrendelni azzal a céllal, hogy megszervezzék az arab államok függetlenségét.

KATASZTRÓFÁLISNAK LÁTJA A SZOVJET HELYZETET AZ AMERIKAI SAJTÓ

Berlin, július 15. A keleti harcra lezajló legutóbbi események következtében ismét bőven foglalkoznak az amerikai lapok a második arcvonal kérdéseivel. A „Washington Post” azt írja, hogyha valaha szüksége volt a Szovjet-Uniónak második arcvonalra, úgy ennek most jött el az ideje, mert alig lehet elképzelni nagyobb veszede-

met, mint amilyenben a szovjet most van. Timosenko hadseregét teljes megsemmisítés fenyegeti. Ha semmi sem történik, az Oroszországra nehezedő nyomás könnyítésére, az egyesült nemzetek még a nyár vége előtt katasztrófális helyzetbe jutnak.

A „New York Herald Tribune” szerint Timosenkonak nincs sok ereje elmentamadásra, szándéka éppen ezért

az, hogy a németeket a Volga vonala előtt állítsa meg.

A „Tribune de Geneve” ismerteti Hore Belisha cikkét, amely szerint a németek elérik a Volgát, amlytől előőrseik már nem állanak messze az oroszok el lesznek vágva egyidejűleg olajuktól és szövetségeseiktől, amelyek Iránon keresztül hadianyagot tudnak szállítani nekik.

HADIJELENTÉSEK

A szovjet elleni arcvonal

Berlin, július 15. A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Távirati Irodának:

A német véderő főparancsnoksága közli: Keleten a német és szövetséges csapatok az egész arcvonalon gyors ütemben haladnak előre. Az ellenség utóvédjeit visszavetítettük, részben szétugrasztottuk, vagy megsemmisítettük. Gyorskötőink pihenő nélkül folyó üldözés során ellenséges csoportokat morzsolnak fel s az ellenség háta mögött elvagták a boisevisták kelet felé összekötő vonalait. A légi erő tovább folytatja támadásait a visszavonuló ellenség ellen. A Rosztov ellen végrehajtott légi támadás következtében nagy tűzek keletkeztek a városban s a vasútállomás területén. Az ellenség támadásokat intézett a voronyezsi hídfőállások ellen, csapataink azonban ke-

mény harcokban visszaverték a támadásokat, az elhárítás során elpusztított 38 ellenséges páncélos. Gyalogos és páncélos köteleink megsemmisítették a Voronyezstől északnyugatra körülvárt ellenséges erőket s a megsemmisítő csata során elpusztítottak 125 páncélos. A keleti arcvonal középső szakaszán megállításuk az ellenség helyi jellegű támadásait. Oreltől északra és északnyugatra a hadsereg és a légi haderő sikeres elhárító harcú következtében július 5—13 között a megsemmisített ellenséges páncélosok száma 476-ra emelkedett. Repülőink Murmanszk vidékén támadásokat intéztek az ellenség egyik repülőtere ellen s igen sok találatot értek el a hangárokban és a földön vesztelő repülőgépek között.

A Szovjetunió segélykiáltása mind sűrűbben hangzik fel

Stockholm, július 15. Az United Press londoni jelentése szerint a Szovjetunió népe előtt mind világosabbá válik, hogy az egész Szovjetunió a német hadseregtömbök feltartóztatatlanságát ránehezedő nyomása folytán mind nagyobb veszélyben van.

A vöröshadsereget minéljobban szorítják vissza kelet felé, ezért a Pravda felszólítja a vöröskatonákat, hogy a végsőkig feszítsék meg erejüket. A Szovjetunió felett fenyegető veszély tornyosul. A Krasznaja Szejda szerint úgy látszik, hogy a harc közeledik a nagy döntés felé.

A Szovjetunióknak csak két útja van: vagy győz, vagy meghal. Ehrenburg, a

szovjetzsídó újságíró azt írja, hogy a németek már az orosz idegközpontot fenyegetik. Bűnös dolog volna fel nem ismerni a veszélyt.

Az United Press a továbbiakban azt jelenti, hogy a Szovjetunió segélykiáltása mind sűrűbben hangzik fel szövetségeseihez. A Pravda azt követeli, hogy végre valósítsák már meg a második arcvonalat, még pedig haladéktalanul. Befejezésül az United Press kiemeli, hogy valamennyi szovjet arcvonalról rendkívül aggasztó jelentések érkeznek. (MTI)

TÓKÉS FOTO
PÜSPÖKI PALOTA

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

Új hajtóka-színeket rendeztesített a honvédelmi miniszter

A Honvédségi Közlöny tegnapi számában jelent meg a honvédelmi miniszter körrendelete új hajtóka-színek rendeztesítéséről. 1942. október 1-től kezdve kötelező az új hajtókák viselese, amelyek az élelmezési csapat és az általa felállított intézetek részére rozsdás (vörös) barna posztó, a szak- szolgálatos tiszték részére palaszürke posztó, a szertisztek részére meggy- színvörös posztó és végül a honvéd üzemellenőrző tisztviselő részére sötét kék posztó hajtóka.

Románia terméskilátásai

Bukarest, július 15. Az Argus című román közgazdasági lap értesítése szerint Romániában a vetés fejlődése kielégítő. A tavasszal bevetett földek mennyiségét május végéig növelni lehetett és különösen borsóval és burgonyával jóval több földet lehetett bevetni, mint előzőleg. De még a tengerivel bevetett földterület nagysága is felülmúlja a múlt évi. Rendkívül sok takarmányra is számítanak. Ezzel szemben a lennel, napraforgóval és cukorrépával bevetett földek mennyisége kissé csökkent.

2.600 000 munkanélküli Amerikában

Lisszabon, július 15. Washingtonból jelentik: Mac Nutt, az Egyesült Államok munkásügyi bizottságának elnöke bejelentette, hogy az államokban még 2.600.000 ember van munka nélkül, akiket a hadiipar már nem tudott felvenni. Hozzátette, hogy nagyszámú munkás esett el kenyérkeresettől azáltal, hogy a fenyőzési és egyéb nélkülözhető cikkeket előállító gyárakat bezárták. (MTI.)

A varrócérna forgalma

Az Ipari Anyaghivatal textilipari osztályának újabb intézkedése alapján a kereskedők csak annyi pamutvarrócérnát vagy pamulfonalat hozhatnak forgalomba, amennyit ezekből a gyártmányokból a cérnát gyártó vállalatokból vagy feldolgozó üzemekből kapnak. Abban az esetben, ha a részükre biztosított pamutvarrócérna vagy pamutvarrófonál színben, erősségben és fajtában nem felel meg a keresletnek, jogukban áll azt a bejelentett raklár készleteikből átcserelni. A műselymekből és műszálakból készült cérnák és fonalak forgalma, illetőleg felhasználása továbbra is változatlanul korlátlan marad.

— Szeder Jánost választották a MOVE országos elnökévé ismét. Az elnök a közgyűlésen nagyszabású beszédet mondott, melyben a belső fronton való kemény helytállásról, míg vitéz Mérey László ny. altábornagy a legközelebbi jövő nagy feladatairól beszélt.

— Halálos villámcsapások. Hatvan határában agyonsújtotta Baranyi István 42 éves földművest. Fla, aki mellett állott, csak könnyebb égési sérüléseket szenvedett. Forádás István 37 éves bodóhegyi kőművesmester lakásába villám csapott és agyonsújtotta a házigazdát.

Az új államtitkárok üdvözlése

Jurcsák Béla közellátási államtitkár bejelentette, hogy Debrecenben rövidesen megindul egy korszerű főzési tanfolyam.

Szardán foglalta el hivatalát Gergelyffy András belügyi, vitéz Bonczos Miklós igazságügyi és Jurcsák Béla közellátási államtitkár. Az új államtitkárok az üdvözlések után rövid programbeszédet mondtak. Gergelyffy András a belső front fontosságáról szökött, vitéz Bonczos Miklós a magyar jogfejlődésről beszélt a rámutatott arra, hogy a magyar jogfejlődés mindig a történelmi hagyományok alapján épült fel, de a korszerű fejlődéssel számol, Jurcsák Béla pedig kijelentette, hogy a közellátási munka éppoly fontos, mint a hadrakelt seregeké. A munka részleteit ismertette ezután. A korszerű főzés és konyhatechnikai ismeretek elterjesztése céljából a közellátási miniszter a vidéki városokban kísérleti konyhákat létesít, főzési tanfolyamot pedig hét városban, köztük Debrecenben is indít közelesen. A vidéki városok — úgymond az új közellátási államtitkár — a legnagyobb örömmel fogadták a tervet és készséggel segítettek elő annak megvalósítását. A helyi hatóságok kísérleti konyha céljára megfelelő helyiséget, felszerelést, továbbá kezelő személyzetet biztosítottak. A főzési ismeretek terjesztését még járási főzési szakelőadónok fogják szorgálni.

Dulin Elek miniszteri tanácsos

A Kormányzó Úr Öfőméltósága a m. kir. miniszterelnök előterjesztésére dr. Dulin Elek miniszteri tanácsosi címmel és jelleggel felruházott miniszteri osztálytanácsosi miniszteri tanácsossá kinevezte.

A Repulse veszteséglistája

Genf, július 15. Londonból jelentik: A »Daily Telegraph« szerint a brit tengerügyi hivatal közölte azoknak a brit tengerészeknek veszteséglistáját, akik a múlt év decemberében a Repulse elszüllyesztése folytán életüket veszítették. A lista szerint összesen 433 tengerészt halt meg, köztük 28 tiszt. A Repulse pusztulásakor 60 tiszt és 1240 tengerész volt a hajón. (MTI.)

Rövid táviratok

Washington, július 15. A haditengerészeti minisztérium jelentése szerint egy amerikai közepes nagyságú kereskedelmi hajó elsüllyedt a Karibi tengerben. Az elvemaradtakat partrattették az egyik keletamerikai kikötőben. — (MTI.)

Budapest, július 15. MTI jelenti: A földművelésügyi miniszter módosította a vadászati tilalmi idők megállapításáról szóló rendelet egyes rendelkezéseit. A módosítás szerint tilos vadászni szarvashévre és szarvasborjura február 16—szeptember 1-ig, mezei nyulra január 16—okt. 16-ig, fácántyúkra január 1—december 1-ig. Kimondja még a rendelet, hogy tilos vadászni szika szarvasbikára december 1—szeptember 16-ig, szika szarvashévre és szika szarvasborjura február 1—október 16-ig.

Sumner Welles államtitkár az Alexandriában állomásozó francia hadihajók ügyével kapcsolatban közölte, hogy az Egyesült Államok kormányja újabb javaslatot dolgozott ki, amelynek értelmében a hadihajókat a Martinique szigetére irányítják.

Vígyszínház mozgó

A legmeghatóbb háborús szerelmi regény:

Elkésett levél

Szörényi Éva és Uray Tivadar legremekesebb alakítása.

Csodálatos harctéri felvételek az új világhíradónkban.

Apolló filmszínház

Ma utoljára:

Halálhajó

Holnaptól péntektől! Csak 16 éven feletlieknek! Fosco Glachetti az »ALCAZAR« főszereplőjével:

Kalózszerelm

Romantikus középkori szerelmi kalóztörténet.

Amerikai vélemény szerint Timosenko seregét teljes megsemmisülés fenyegeti

Bern, július 15. A keleti harctéren lezajló legutóbbi események következtében ismét bőven foglalkoznak az amerikai lapok a második arevonál kérdéssel. A Washington Post azt írja, hogy ha valaha szüksége volt a Szovjetunióknak a második arevonálra, úgy ennek most jött el az ideje, mert alig lehet elképzelni nagyobb veszedelmet, mint amilyenben a szovjet most van. Timosenko hadseregét teljes megsemmisülés fenyegeti. Ha semmi sem történik az Oroszországra nehezedő nyomás könynyítésére, az egyesült nemzetek még a

nyár vége előtt katasztrófális helyzetbe jutnak. A New York Herald Tribune szerint Timosenkonak nincs sok ereje ellentámadásra, szándéka éppen ezért az, hogy a németeket a Volgánál megállítsa. A Tribune de Geneve ismerteti Hore Belisha cikkét, amely szerint a németek elérik a Volgát, amelytől előőrseik már nem állanak messze, az oroszok el lesznek vágva egyidejűleg olajuktól és szővetségeiktől, amelyek Iránon keresztül hadianyagot tudnak szállítani nekik.

Anglia nem tud ellenakciót indítani

Amsterdam, július 15. Hore Belisha colt hadügyminiszter a brit hírszolgálat közlése szerint kijelentette, hogy a helyzet pillanatnyilag komolyabb, mint bármikor egyben a háborúban. A tény, hogy Anglia nem tud ellenakciót

indítani, míg a szovjet csapatok a Don mögé vetik vissza, tragikusan világítja meg az elmulasztott alkalmakat. Nyilatott meg kell vallani, hogy valami visszás volt és most is visszás a brit politikai módszerekben. (MTI.)

Északafrikában és a Földközi-tengeren

Róma, július 15. Az olasz főhadiszállás 778. számú közleménye:

Az egyiptomi harctér déli szakaszán erős felderítő különítményeket támadtunk meg és vertünk vissza kelet felé. El Alameintől keletre olasz harc repülőalkulatok tevékenykedtek brit összevont csapatok ellen. Szétromboltak, illetőleg lángbaborítottak több tücat gépjárművet. A meg-megisméltődő légi összecsapásokból a tengely vadászrepülői kerültek ki győztesen. Az olasz vadászok 9, a németek pedig 4 gépet lőttek le.

támadással visszavertünk több erős brit felderítő repülőgépet. Harci és zuhanóbombázó repülőgépeink súlyos veszteséget okoztak az ellenségnek. Igen sok ellenséges gépjármű elpusztult, vagy megrongálódott a német repülő támadása következtében. Repülőink éjjel-nappal folytatták Málta berendezéseinek bombázását. (MTI.)

300 letartóztatás Kairóban

Ankara, július 15. Kairóból érkezett hírek szerint a brit rendőrség az elmúlt héten Kairó különböző negyedeiben 300-nál több gyanús személyt tartóztatott le. (MTI.)

Átnyújtották az angol ultimátumot Faruk királynak

Berlin, július 15. Illetékes német helyről közlik: Azokat a külföldi lapjelentéseket, amelyek szerint az angolok ultimátumot nyújtottak át Faruk királynak, illetékes helyről származó hírről még nem erősítették meg, de nem is cáfolták. (MTI.)

Málta hadiberendezéseit ismét éjjel-nappal bombáztuk. A német vadászok a sziget felett 4 ellenséges gépet semmisítettek meg. Két olasz gép nem tért vissza vállalkozásáról.

Az elmúlt éjszaka angol repülőgépek szálltak el néhány szicíliai és kalábriai helység felett. Messzina környékén néhány bomba esett le, de kár nem keletkezett. (MTI.)

A Führer főhadiszállásáról jelentik: Az egyiptomi arevonál déli szakaszán

Az indiai kongresszus párt „engedetlenségi hadjáratra” készül Anglia ellen

New-Delhi, július 15. Az indiai politikai helyzet mind bonyolultabbá válik, úgyhogy már a különböző politikai pártok vezetői nem tudnak világosan áttekinteni. A kongresszusi párt munkabizottság határozati javaslatot fogadott el, amely felszólítja az angolokat, hogy politikailag haladéktalanul vonuljanak ki Indiából. Amennyiben

az angolok a felszólításnak nem tesznek eleget, a kongresszusi párt engedetlenségi hadjáratot indít. A kongresszusi párt leszögezi, hogy ellenvétele a brit csapatoknak Indiában való jelenléte ellen, hogy Indiát megvédjék. Gandhí kijelentette, hogy hajlandó átvenni a politikai hadjárat vezetését.

Hitler megbeszélése az iraki miniszterelnökkel

Berlin, július 15. A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Távirati Irodának: A Führer szardán Ribbentrop birodalmi külügyminiszter jelenlétében fogadta Rasid Ali el Kajliani

iraki miniszterelnököt. A megbeszélések abban a bizalomteljes barátságban a szellemében folytak le, amelyet a német nép az arab népek iránt érez. (MTI.)

Japán helyzete sziklaszilárd

Tokió, július 15. Togo külügyminiszter a Kansai elnevezésű gazdasági szervezet megnyitása alkalmából foglalkozott az angol-amerikai-szovjet orosz arevonállal. A külügyminiszter megállapította, hogy a háború a tengely-államokra rendkívül kedvezően fejlődik tovább. Rámutatott azután arra,

hogy a csungkingi rendszer a burmai út lezárása óta komoly nehézségbe jutott. Japán helyzete — így fejezte be szavait Togo — immár sziklaszilárd és a legcsekélyebb kétség sincs Japán győzelmében, minthogy igazságos ügyört küzd. (MTI.)

Spanyol légharítók tüzeltek angol repülőkre

Vasárnap este Gibraltár felől érkező brit repülőgépek egy hét óta immár másodsor megkísérelték Tanger városának átrepülését. A spanyol légharítás tüzelést kezdett és arra kényszerítette a

brit gépeket, hogy megforduljanak és nagy sietséggel visszatérjenek állomáshelyükre. (MTI.)

Svéd tiltakozás a brit kormánynál

Genf, július 15. A londoni »Daily Telegraph« jelentése szerint a svéd kormány megbízta londoni követét, tiltakozék a brit kormánytól a svéd felségterületeknek a brit repülőik által történt megsértése miatt. (MTI.)

Páris, július 15. (MTI.) Lavaul kormányzó szardán a kora délutáni órákban Párisba érkezett. (MTI.)

A csekiangri harctéren azt jelentik, hogy a japán csapatok elfoglalták a kínaiak itteni utolsó erődjét, Juian is.

METEOR MOZGO műsora:

Ma 5, 7, 9 órákor utoljára! Csak felnőtteknek! Nagyszerű művészi magyarfilm! Jávör, Tolnay, Simor

Tóparti látomás

Szombattól: „3 csengő” magyarfilm.

A kenyér árának leszállítását, az élősertés és tej árának felemelését jelentette be Kállay miniszterelnök

Tizenegymillió pár cipő kerül ebben az évben forgalomba — Felülvizsgálják az ipari és kereskedelmi árakat

„A világégés magyar szempontból kielégítő befejezés felé közeledik“

A Magyar Élet Pártja keddi értekezletén — mint megírtuk — Kállay Miklós miniszterelnök hosszabb beszédet mondott. Beszédében rámutatott arra, hogy az a világégés, melyben élünk, amelynek elszegődött részesei vagyunk a fejlődés olyan stádiumában van, amely a befejezés felé való közeledés jeleit is mutatja. Hisszük és reméljük, hogy a mi érdekeinknek teljesen megfelelő, a mi magyar szempontjainkat kielégítő befejezés felé való közeledést jelenti. Rámutatott a miniszterelnök az idők súlyára, arra, hogy egyetlen hiba visszavételét bennünket éltettedekkel, évszázadokkal, de visszafizethet esetleg a megsemmisülésbe is. Felelősségvállalásunk óriási. Ne apró részletek foglalkoztassanak ma bennünket. Ma olyan óriásiak a problémák, hogy mindannyiunknak erre kell magunkat koncentrálni.

— Nagyon jól tudom — folytatta a miniszterelnök —, hogy vannak nehézségek az országban. Ismerem a gazdaság bajait, a tisztviselők problémáit és igen nehéz helyzetét, a munkásviszonyokat és a piac kérdéseit, de legyetek meggyőződve, igazán megteszünk mindent, amit csak lehet. Hogy a gazdálkodás hangulat lenne, ez épp annyira nem igaz, mint ahogy nem vagyunk iparosellenesek és nem vagyunk tisztviselőellenesek. Ellenkezőleg, mindezeket az érdekeket valamennyien egyetemesen tartjuk szem előtt.

— Először a gazdaságkérdésekkel akartok foglalkozni, amelyeknek előterében az arpolitika áll. Az ország mai helyzetében a mezőgazdasági árakat egyedül termeléspolitikai szempontból vizsgáljuk. Most, mint termeléspolitikai szempontot, ennél nem tarthatunk szem előtt, mert az ország érdekében a termelés terén a maximumot kell kifejtenünk.

— Az árkérdés is ebből a szempontból lehet csak revizió tárgyává lenni. Ezt már meg is tettük. Bejelentettem, hogy a közeli napokban életbe lép az élősertés árának kilonként 2.10 P-re, a tej termelői árának pedig kilonként 40 fillérré való felemelése. Az egyéb termelői árak változatlanok maradnak. Ebben a 2.10 pengős serszámban és 40 filléres tejárban, amit a gazda kap, az árpa és a tengeri kókernél 28—30 fillérral érvényesül. Ezeket a jobb árakat csak azoknak a gazdáknak akarom megadni, akik munkát, földet és vállalkozást visznek bele a gazdaságba, akik intenzívebb gazdálkodással szerelvény és tejben tudják elérni ezeket az árakat. Az a gazda tehát, aki takarmánytermelését azonnal be is állítja a többtermelés vonalába és vele tejet, vagy más terméket közvetve magasabb takarmányárban is részesül, az viszont, aki takarmánya értékesítésénél a leggyorsabb utat választja és egyszerűen továbbadja, nem részesül ebben.

— A kenyér árát viszont a búza árak változatlanul hagyása mellett kilonként 4 fillérral leszállítjuk. A kenyér árának 4 filléres leszállítása mintegy 10 százalékos árleszállítást jelent s ezzel a szociális vonalon segítünk. Ez az árleszállítást azonban csak nagy áramú áldozattal tehetjük meg s ha gazdaságunk azt kérdezi, hogy ezt a különbséget miért nem juttattuk nekik, válaszom a következő: ha 4 fillérral emeltük volna a búza árát, ez nem vált volna a termelő gazda előnyére, mert megérgezte volna a kenyéret, az ipari vonalon munkabéremeléseket, a tisztviselői vonalon pedig fizetésemelést idézett volna elő. Olyan lavinát indítottunk volna meg ezzel, hogy csakhamar mi, gazdák, kénytelenek volna sírva a régi

rend visszaállítását, mert az áremelkedés adóiban többet jelentett volna annál a 4 fillérről, amit a búzánál kilonként kaptunk. Folyamatban van az ipari árak, valamint a kereskedői árak felülvizsgálása. Meg kell állapítani, hogy az ipari árak nem születtek a mezőgazdasági árakhoz úgy, amit azt a kormány az elmúlt évben tervezte. Ennek természetesen a kormányon kívül álló okai is vannak. Az ipari nyersanyagok egy részét külföldről kell behozni, még pedig hallatlan magas áron. Ha csökkent is az ipar rentabilitása, mégis abból az elvből, hogy a mezőgazdasági árakat valamilyen paritásban állapították meg az ipariakkal, nem lehet engedni, felülvizsgálatra van szükség, úgy az ipari árak, mint a szállítás vonalán. De gondolkunk arra is, hogy nálunk, gazdánál nem is annyira az a 10—12 százalékos ipari beszerzési anyagdrágulás a fő irrató tényező, hanem inkább a ruházati cikkek drágulása, ami a munkabérekben keresztlé nyilvánul meg. A gazdasági munkabérekben közvetve a ruházati cikkek drágulását érezzük, azt, hogy nem lehet hozzájutni a cikkekhez. A közelítési

„Vegye mindenki tudomásul: Bácska a rend és nyugalom országa, ahol a kívülről beszivárgott akartak felfordulást előidézni“

Kállay miniszterelnök nyilatkozott a képviselőháznak a délvideki tisztogatásról, az újvidéki, szabályi eseményekről és az emigráns jugoszláv kormány rágalomhadjáratáról

A Ház mai ülésén Popovics L. Milán napirend előtt beszélt a nemzetiségi kérdéssről, bizonyos délvideki eseményekkel kapcsolatban. Felszólalásában rámutatott arra, hogy a Délvideken több nyugati, különböző származású és szellemiségű népelemekből alakult népesség él, amelyeket magasabb államszempontból mind szorosabban egymáshoz kell kapcsolni. Ezt a törekvést az állami tényezőknek és a nemzetiségi kisebbségeknek egyformán kell kifejezésre juttatni, hogy a különféle nem magyar ajkú népcsoportok a magyar nemzethez tartozóknak érezzék magukat. Utalt a miniszterelnök parlamenti bemutatkozó beszédére, amelyben világosan rámutatott a nemzetiségi kérdés mikénti megoldására.

Ezután kritikailag szóváltotta a januári délvideki eseményeket, az összecsapásokból folyó veszteségeket és haláleseteket. Hangoztatta, hogy a szerb nemzetiség hosszú évszázadon keresztül együtt élt és harcolt a magyar néppel ugyanazért az életterületért, amelyet még meg kellett védenie a török invázió ellen is. Most újabb ebben az életterületben kezd élni s ez egyedül lehetséges nézve, ezért nagyon ügyel arra, nehogy a magyar néppel ellentétbe kerüljön. A szerbek itt vannak és itt is akarnak maradni (helyeslés és éljenzés), teljes egészükben, összes népi sajátságokkal. Tudatában vannak helyzetüknek s ezért minél gyorsabban be akarnak kapcsolódni az új európai rendhez. A magyarországi szerbek tudják kötelességüket az állammal szemben s ezeket az állampolgári kötelességeket minden téren és minden körülmények között minden vonalon ki fogják fejleszteni.

Ezután elmondotta, mint indultak el az események januárban Zsablyáról. Aki a magyar haderő és az állambiztonság ellen fellépett, elvette mellő büntetését, de a lavina tovább gurult Újvidé-

miniszter úr bejelentette már, hogy 11 millió pár cipőt, vagy cipőre való anyagot tud ebben az évben forgalomba hozni. Minden törekvésünk az lesz, hogy az általános népruházási akciót tovább fejlesszük. Azzal szemben pedig, aki akkor sem fog dolgozni, ha ezen a téren a lehető segítségben részesül, a magyar államhatalom kénytelen lesz munkakényszerrel is behozni. Ma ugyanis, amikor fejleszteni kell hadseregünket, amikor többtermelési programot állapít meg a földművelésügyi miniszter, amikor az iparnak maximális termelést kell elérnie, a vonakodás és elhúzódság a munkától kimeríti akár a statáriális eljárás délikumát is.

Végül hangoztatta a miniszterelnök, hogy most, amikor a világégés végső fázisának közeledését látjuk, a nemzetnek is meg kell lennie legnagyobb erőfeszítését elsősorban hadseregének minél tökéletesebb felszerelése érdekében. Mert nemzetünk léte és nemléte a hadseregen forog meg, ma az élet-színvonal csökkentését, minden adózási lehetőség kidolgozását, a vagyoni igénybevételeit is arra kell beállítanunk, hogy hadseregünk teljesítő-képességének maximumát elérjük. Ezt kívánja védelmünk és biztonságunk, ma csak egyetlen kötelesség van, a maximális erőfeszítés. Vállalom a felelősséget miniszterelnökségemmel együtt — fejezte be szavait a miniszterelnök —, hogy pillanatig sem szünetelve, állandóan csak egy célt tartva szem előtt, ezért fogunk dolgozni.

DEBRECZEN

3. OLDAL.
1942. VII. 16.

— A képviselő úr ebben a beszédében lefektette, hogy itt a Dunamedencében nemcsak magyar célok, hanem közös nagy emberi célok, európai célok érdekében közös munkára, fejlődésre és megértésre van szükség egymás között. En tudom, hogy neki a helyes megítélés — noha mindig hű maradt szerb nemzetiségéhez — ebben a kérdésben az is adja, hogy már régen, jugoszláv uralom alatt Belgrádban elnöke és vezetője volt az antibolszevista szövetségnek és nagyon is látja, tudja és érzi, hogy ami itt történt, az nem a nálunk élő szerbekkel való összeütközés volt, hanem azok az erők játszottak abban jelentőségteljes szerepet, amely erők már annak idején Jugoszláviában működtek és vezetőszeret játszottak, (úgy van, úgy van, helyeslés).

Változatlan álláspont a nemzetiségi kérdésben

— En a nemzetiségi kérdésben a magyar álláspontot — mint ő is mondotta — bemutatkozó beszédemben leszögezttem. Ma is változatlanul és rendületlenül azon az állásponton vagyok abban a biztos tudatban, hogy ez az egyedül helyes álláspont, amelyen állhatunk, — amelyen a magyar nemzetnek állania kell és fog állni és szinte mellékesnek tartom, hogy mikor fogja ezt valamennyi nemzetiségünk megérteni, mert erejének tudatában teljes nyugalommal várhat arra az időre, amikor ezt valamennyien belátják. A mi államalkotó és abban a nemzetiségeket magunkhoz szívó segítő társul magunk mellé kívánó szerepüknek ez a megértése a mi állami erőnk bázisa s mi nyugodtan várhatunk arra az időre, amikor ezt nemzetiségeink saját érdekében mindannyian megértik (éljenzés).

A szabályi, illetőleg délvideki eseményekkel kapcsolatban válaszolni óhajtok és szeretném válaszómmal ezt a kérdést nyugvópontra juttatni. Méltóztassanak megengedni, hogy a dolog precízizozása szempontjából talán felolvassam az eseményekről szóló hivatalos jelentést:

Az ezeréves Magyarországnak integer részét képező és a trianoni békeszerződéssel elszakított Bácskát Magyarország 1941. április havában foglalta vissza Jugoszláviától. Ezen hadműveletek során honvédségünk a szerb haderővel szövetségben kisebb harcokat vívott, melynek eredményeként a szerb csapatokat részben leszereltük a Dunától délre eső területre, részben sok foglyot ejtettünk és a Délvideket a szerb bandától gyorsan megszüntítettük. Az így végrehajtott hadműveletek alatt a velünk szemben békés magatartást tanúsító polgári lakosságunk semmi baja sem történt. Honvédségünk a délvideki lakosságot a hargományos szerbistváni gondolatától átalított, magyar kormánytól nyert utasításokhoz mérten, a szó teljes értelmében — nemzetiségre való tekintet nélkül — igazi testvéri szeretettel ölelte körébe. (Úgy van).

A magyar lakosság lemeszárásával fenyegettek

— Közvetlenül a visszatérés után hónapokon át a Délvideken esend és rend uralkodott. Néhány hónap múlva azonban a Bácskában lakó szerbek közül, valószínűleg egyesületi magatartásukat félreértve, többben a magyarországi lakosság lemeszárásával fenyegettek (úgy van, úgy van), terrorisztikus és szabotázs eseményekkel egyre nagyobb méretet öltöttek. Így nap-nap után felgyújtották kápolnákat s raktárakat, elvették a vasúti távbeszélő hálózatot megrongálták a vasúti pályafesteket, továbbá ráöltöttek az ezek elhárítására kiküldött közegeinkre. Kiszélezték vasúti szerelvényeinket és elzárták egyes helyeken a vasúti forgalmat. Mindezekben kivüli határtalan vakmerőséggel megátámadták és lelőtték közbiztonsági közegeinket.

— A bácskai szerb kommunista ele-

mek számát és működését nagymértékben növelte az a további körülmény is, hogy a szomszédos Bánáthól, valamint Szerbiából az ottani erős megtorlás elől menekülő sok kommunista partizán szivárgott át a mi területünkre, amely tekintettel az itteni elnéző kormányzatra, úgyszólván a veszedelmes elemek gyülekezéshelyévé vált. Természetesen közbiztonsági szerveink a partizánokkal szemben fegyveresen védekeztek s a rend helyreállítására törekedtek. (Helyeslés.)

— A kötelességüket teljesítő közbiztonsági közegeinkkel szemben azonban a szerb partizánok gátló támadásokat intéztek s többet közülük orvul lelítették, vagy megsebesítettek, (hallatlan! — kiáltják közbe), amely eseteket ismerlett is Popovics Milán képviselő úr felszólalásában.

Földalatti aknamunka

— Ez a földalatti aknamunka így tartott majdnem egy éven át, míg egyszer 1942 januárjában nyílt lázadásban robbant ki. Január 4-én Újszablyán és környékén csendőrs- és határőrszervezetek szerb partizánok megtámadták és ezeknek súlyos veszteségeket okoztak. Ezzel kapcsolatban öt határőrszervezet és két csendőrszervezet halált és többen megsebesültek. A vizsgálat során megállapítás nyert, hogy a rajlatítás nem véletlenül összekapcsolt emberek által végrehajtott merénylet, hanem terroreszerű akció volt, amelyben a külföldről már hosszabb idő óta beszivárgott nádasokban és tanyákban rejtőző, illetőleg odaváló lakosság egyrésze által rejtgetett partizánok is nagyszámúban vettek részt. Céljuk az volt, hogy a Bácskában általános felkelést robbantsanak ki. Erre való tekintettel a csendőrség és a határőrszervezet megerősítésére a honvédség megfelelő karhatalmat rendelt ki s a lázadókat január végéig tartó nyílt harcban lefegyverezte és a titeli háromszöget a partizánoktól megtisztította. Szablya és környékének megtisztítására alkalmazott hadműveletek alatt azonban sok gyanús és szélsőséges egyén Újvidék felé húzódtak. Ezért és mert az Újvidéken tartózkodó megbízhatatlan elemek ott is fenyegettek a lakosság nyugalalmát és a közbiztonságot, a város vezetésére a tisztogatási műveletek Újvidékre való kiterjesztését kérte, tehát a város ottani polgári vezetését.

— Az Újvidéken végrehajtott műveletek alatt január 21-én és 22-én a tisztogatási munka rendben folyt. Az ezt követő napon, vagyis 23-án az oda beszivárgott partizánok a belvárosba szorultak és karhatalmi közegeinket kézigránátokkal, valamint fegyverekkel támadták meg. Ez a támadás a mi karhatalmi erőink részéről, amelyek három napon át 25 fokos hidegben teljesítették nehéz szolgálatukat, erős megtorlást váltott ki annál is inkább, mert a szabályai felkelés óta a közbiztonsági közegek elleni merényletek napirenden voltak. Szerencsétlenségükre — az arra kiadott rendeletek — figyelmen kívül hagyásával, érdektelen polgári személyek a kíváncsiság által hajlva az utcán tartózkodtak. A szerb lakosság között olyanok is voltak, akik valószínűleg a keményebb szerb bánásmóddhoz szokva — tekicsinylőleg úgy nyilatkoztak a honvédekről, hogy úgy sem mérik fegyvereiket használni. Nagyrészt tehát a lakosság okatlan megatartásának és a karhatalmi erők felbőszítésének eredményeként jelentkezett az a következmény, amelyet nagyon sajnálunk, hogy tényleg érdektelen és ártatlan polgári egyének is vannak az újvidéki áldozatok között.

Azok felelősek, akik a Balkánt lángbaborították

— Ez a valóság. Egyetlen tény elhallgatása nélkül adtam elő. Uau hallom.

hogy az emigrációban levő jugoszláv kormány hallatlan rágalomhadjáratot indított ellenünk ezekkel az eseményekkel kapcsolatban. Vegye mindenki tudomásul, hogy Bácska a rend és nyugalom országa, ahol a kívülről beszivárgottak akartak felfordulást előidézni. Ami tehát történt, azért nem a magyar hatóságok, sem pedig az itthoni szerb-ség nem felelős, hanem ugyanazok, akik lángbaborították a Balkánt és akik mindent elkövetnek, hogy ott a nyugalom és rend helyre ne álljon. Hogy a valótlanoknak milyen halmazatát fogadják magukban ezek az úgynevezett »jugoszláv kormány« által a semleges államokban is terjesztett jelentések, erre vonatkozólag meg kell állapítanom, hogy azokban a községekben, amelyeket úgy sorolnak fel, hogy ott magyar atrocitások történtek, egyetlen atrocitás sem fordult elő. Azok a nevek, amelyeket felhoznak, mint akikkel a magyar katonaság vagy a hatóságok kegyetlenül bántak volna, a Bácskának semmiféle nyilatartásában, anyakönyvében nem szerepelnek. Annyi fáradságot sem vettek tehát maguknak, hogy utána néztek volna, hol, melyik községben voltak tényleg partizánharcosok s ezeket a borzalmas dolgokat — amelyeket azt hiszem odakint komoly ember el sem hisz — olyan nevekhez fűzik, amelyek soha semmiféle anyakönyvben, vagy nyilatartásban nem szerepeltek. Szabadkán ösmerintűk romokban hever és a Palicsi tóban halottak úszkálnak. Szabadkán semmiről sem tudnak. Az előbb említett események idején egyként a Palicsi tó be volt fagyva, jelenleg pedig a strandolók folytatják ott nyári kedvtelésüket (derültség).

— Ezeket csak azért mondtam el, hogy méltóztassanak látni, hogy a valótlanságnak még a valószínűségeivel sem törődve üzik a merész hazudozásnak azt a fajtáját, amikor ugyanis minden mindegy, mert a hazugságot mindig csak egy nagyobb hazugsággal fogják megtoldani (úgy van, úgy van).

— A mi szerbességünk is legyen nyugodt, hogy ahogyan 300 évvel ezelőtt őket — mint a vészből menekülteket — befogadta ez az ország, úgy ma is itt van és itt lesz mindig az ő legigazibb békés emberi és népi jogaitak biztosító hazájuk. Ezen semmi sem változhat, de a magyarországi szerb-ség magatartása nekik és nekünk is megkönnyítheti a feladat végrehajtását.

Mi az igazság?

— Ezeket óhajtottam az elhangzott felszólalásra válaszolni. Még csak annyit, hogy az egész idő alatt, beleértve tehát a szóváltott januári napokat is, a szerb halottak száma összesen 2550. Ebből az újvidéki megtorlásnak 292 szerb áldozata van. Az óbecsei eseményeknek, amelyeket második helyen emlegetnek 89, a többieknek pedig 50 szerb áldozata van. Én és ez a nemzet rendelkezünk azzal a bátorsággal, hogy amit teszünk, arról be is számoljunk, mert azt nincs okunk senki előtt eltitkolni. (Élénk helyeslés és taps.) Én a felelősség vállalásával egyetemben azt a kötelezettséget is vállaltam, hogy mivel bizonyos jogsérelmek és túlkapások az irányítás és vezetés bizonyos mérvű mulasztására is visszavezethető, a tettesek és a mulasztók büntetőjogi felelősségrevonása iránt a törvényes intézkedéseket megtegyem, amelyek az ügyben már folyamatban is vannak.

Popovics Milán: Helyes! (Élénk helyeslés és taps.) Kállay Miklós miniszterelnök hosszantartó lelkes tapssal és éljenzéssel fogadott válasza után a Ház áttért a napirend tárgyalására. Szakaszonként is megszavazták a mezőgazdaság fejlesztéséről szóló törvényjavaslatot a bizottság módosításával. Megválasztották a 42 tagú országos bizottságot a Ház által kiküldendő 28 tagot, majd több miniszteri jelentést tárgyaltak.

Interpellációk

Ezután Ropesányi László interpellált a kereskedelmi miniszterhez a keresztény nagykereskedelem tarthatatlan helyzete tárgyában, Maróthy Károly a magyarok külföldről való hazatelepítését

kérte. Koltay József a zsidó házfelügyelők leváltása körül tapasztalható visszasságokat tette szóvá. Az interpellációkat kiadták az illetékes minisztereknek.

Paczkó Elemér a kultuszminiszterhez intézett interpellációjában kérte a nagyváradi iparostanonciskola építését mielőbb befejezni. Szinyei Merse Jenő kultuszminiszter az interpellációra válaszolva hangzott, hogy reméli, hogy az iskolát az év végére felépítheti és a jövő év elején teljesen felszerelheti. A Ház a miniszter válaszát tudomásul vette.

Szögi Géza a szegedi városi közkórházi igazgatófőorvosnak tengelyellenes politikai kijelentéseiről és az ellen indult eljárásról interpellált. Serényi Miklós gróf a földmívelésügyi miniszterhez intézett interpellációjában a dunavécsei Milkó-féle zsidóbirtok eladását tette szóvá. Csóor Lajos a búza és egyéb termények ármegállapítása tárgyában, Mester Miklós pedig a székelyföldi kisipar megsegítése ügyében interpellált. Mind-

két interpellációt kiadták az illetékes minisztereknek.

Csóor Lajos második interpellációjában a hadbavonultak hozzátartozóinak társadalombiztosítási ellátását kérte. A belügyminiszter válaszában hangzott, hogy a kormány figyelmét nem kerülte el ez a kérdés. Tárgyalások folynak a minisztériumban a megoldás érdekében. Törvénytől rendeletel készítenek, amely szerint a háború egész tartamára kiterjesztik a hadbavonultak családtagjaira az OTI ellátást.

Iffy Zimmer Ferenc a Németországban dolgozó magyar munkások gondozásáról beszélt, Budinszky László pedig a belügyminiszterhez intézett interpellációjában a falusi lakossággal szemben való bánásmódról és az esetleges igazságtalanságok megszüntetéséről beszélt. Az interpellációkat kiadták az illetékes minisztereknek.

Az ülés két óra tájban véget ért. A Ház legközelebbi ülését csütörtök délelőtt 10 órakor tartja.

A presbitéri értekezlet is egyhangú lelkesedéssel dr. Ferenczy Károly meghívása mellett foglalt állást

A debreceni református egyházköz-ség presbiterei az elnökség felkérésére szerdán délután 6 órakor értekezletre ültek össze, amelyen a presbitérium tagjainak abszolút többsége jelen volt. Az értekezlet megbeszélte a Csapó utcai egyházrész tanácsának a múlt hét végén történt állásfoglalását, amellyel a dr. Soós Béla egyetemi tanárrá történt kinevezése folytán megüresedő lelkipásztori állásra egyhangú lelkesedéssel dr. Ferenczy Károly egyházkerületi missziói lelkész meghívását ajánlotta.

Az értekezleten dr. Balla Bertalan presbíter, egyházrészli gondnok és dr. Szentpéteri Kun Béla presbíter, egyházmegyei gondnok felszólalásai után lelkes egyhangúsággal az a vélemény alakult ki, hogy a Csapó utcai egyházrész

kívánsága teljesítésre méltó. Így mihelyt az egyházmegyei hatóság a lelkipásztori állás megüresedését hivatalosan is megállapítja, a presbitérium hivatalos állásfoglalása is a mostani értekezleti megállapodásnak megfelelően fog előreláthatólag alakulni.

Az értekezleten a még kombinációba jöhető érdemes lelkipásztori személyek mellett is melegen méltányoló nyilatkozatok hangzottak el, de a közhangulat az volt, hogy a választás egyhangúságát és méltóságteljes lefolyását legjobban dr. Ferenczy Károly személyével lehet biztosítani. A dr. Révész Imre püspök-lelkészelnök és dr. Kőlcsey Sándor főgondnok elnöklétével tartott értekezlet a püspök melegen elismerő szavait 7 órakor ért véget.

A felsőház is megszavazta a zsidó földbirtok-javaslatot

Báró Bánffy: A magyar földnek a nemzetfenntartó magyarság kezére kell kerülnie. — Albrecht királyi herceg nem fogadta el a javaslatot

A felsőház ülésén Gliczy Elemér napirend előtti felszólalásában a kommunista törekvések leküzdéséről beszélt és kormányintézkedéseket kért.

A belügyminiszter válaszában kijelentette, hogy a kormány megteszi kötelességét és a legelőrebb figyelemmel kíséri ezeket a mozgalmakat. Megállapította azonban, hogy Magyarországon szervezeti kommunista mozgalomról nincs szó, csupán a legalsóbb rétegekben nyilatkozik meg néha bizonyos szimptoma, de szervezetséghez ez nem jut. Eddig mindig sikerült és a jövőben is mindig sikerülni fog az esetleges szervezkedés elfojtása. A legutóbbi fél évben három ilyen szervezési kísérletet leplezték le, fojtottak el a legerélyesebben és toroltak meg. Ilyen események megtörténtét végett a rendelkezésre álló eszközök teljesen elegendők arra, hogy elvegyék a kedvét mindenkinék hasonló kísérletektől.

A lelkes tapssal fogadott válasz után megkezdtek a zsidók mező- és erdőgazdasági ingatlanairól szóló törvényjavaslat tárgyalását. Szluha Aladár indítványozta, hogy azok, akik zsidókhöz mentek nőül, vagy zsidó nőt vettek feleségül, önként zsidóknak váltsanak tekintessenek. A javaslatot elfogadja.

Albrecht királyi herceg hozzászólásában kijelentette: nem tartja szerencsésnek, hogy a földmívelésügyi miniszter köllőképpen körül nem irt hatalmat kap a javaslatban kivételek etatálására. A javaslatot nem fogadta el.

Jókai-Iház Miklós szerint a zsidóbirtokokra mindaddig, amíg a végleges rendezés meg nem történik gazdasági szakértőket kellene bevezetni, vitéz Meskó Zoltán a vitézek jogos igényének kielégítésére tartja alkalmasnak a javaslatot, Örfy Imre az ismételt sebesülésért kitüntetett zsidó frontharcosok átmeneti kivételozését kérte. — Khuen-Héderváry Károly határozati javaslatot nyújtott be kimutatás készítése tárgyában, amely tartalmazná: ki hol, milyen területű, mennyi kataszteri

tiszta jövedelmű földbirtokot kapott, milyen áron és milyen feltételekkel. A javaslatot elfogadták.

Nem fogadta el a javaslatot Bercezy Jenő, aki kifogásolta, hogy sematikus eljárással veszik igénybe a zsidóbirtokokat.

Báró Bánffy Dániel földmívelésügyi miniszter javasolta a felszólalásokra. Általánosságban rámutatott azokra a szempontokra, amelyeket a törvényjavaslatnál érvényesíteni kívánt. Kiemelte, hogy a magyar földnek a nemzetfenntartó magyarság kezére kell kerülnie. Azok az intézkedések, jogszabályok, amelyek jelenleg a zsidók ingatlanairól rendelkeznek, nézete szerint, nem voltak megfelelőek, legfőbb hibájuk, hogy összekéverték a zsidókérdést a földkérdéssel. Leszögezte, hogy ez a javaslat nem általános politikai, hanem nemzeti közérdeket szolgál s fajvédelmi javaslat. A szerkesztés során ügyeltek arra, hogy az esetleg érintett nem-zsidók érdekeit a lehetőséghez képest megóvják. Megemlékezett a miniszter a termelés folytonosságának a biztosításáról. Ezért vett fel a javaslatba szigorú büntető anyagi rendelkezéseket azok ellen, akik esetleg megkísérelnék a termelés szabotálását. Végül annak a reményének adott kifejezést, hogy a javaslat által érintett tárgykörben zsidó vonalon nem marad több függő kérdés.

Ezután részletesen válaszolt a miniszter az egyes felszólalásokra, majd kérte a javaslatnak a Khuen-Héderváry határozati javaslattal együttes elfogadását s a többi javaslat elutasítását. A felsőház így határozott.

A részletes tárgyalás során Purgly Eml szólt fel, majd báró Bánffy Dániel földmívelésügyi miniszter válasza után a felsőház részleteiben is megszavazta a javaslatot, majd megválasztotta a negyvenkét tagú országos bizottságban az új ülészakra kiküldendő felsőházi tagokat.

Végül az elnök javaslatára a felsőház bizonytalan időre elnapolta ülését.

— A megszállt Franciaországban a zsidókat azonnali hatállyal eltiltották nyilvános helyek és intézmények látogatásától és használatától. (MTL)

HIREK

„DEBRECZEN“

szerkesztősége, kiadóhivatala és nyomdája József kir. herceg u. 1. (Bikabérenház). Telefon nappal-éjjeli: 17-52 és 27-89. (6 mellékállomás). Előfizetési árak: havonta 3.— P. negyedévenként 8 70 P. Ára: hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata július 11-én reggel 8-tól, 18-án reggel 8-ig: „Nap“ Flac u. 1., telefon: 27-78. — „Aranyegyszarvú“ Kossuth u. 8. sz. telefon: 24-96. — „II. Rákóczy“ Miklós u. 55. telefon: 28-43. — „Sztankay“ Szent Anna u. 64., telefon 25-58.

Nagy találkozás

Ismét találkozunk látni fogom kedves arcodat okos szép szemedet szólítasz halk hangon.

Annai év után vajjon mi lesz az első szavunk vajjon könny szövik e szemünkbe vagy mosolyra derül az arcunk és némán megindulunk egymás mellett mint alkik mindig együtt mentek, s ha kedvük hozta énekeltek. Mennyi történet volt életünkben sok bánat, csók és félőrom, de most, hogy találkozunk, a múlt hamvvedrét összetöröm, hulljon szét minden, semmivé legyen, legyen mindenki ismeretlen soha nem látott idegen. Eljött hát, oh Istenem, mikor a sötét madarak szivemből elröpülnek s nem könnyezi meg őket fájo szemem.

Ismét találkozunk felkeressük a temetőt, mert egyszer távol egymástól temetőben fogunk megpihenni s a dalainkat a kóbor szelek hegyek és völgyek között szeleiden fogják énekelni.

Zs. Molnár Ibolya.

— A kormányzóhelyettes hitvese kedden Ceglédre érkezett, ahol részt vett a vöröskeresztes önkéntes ápolónok tanfolyamának záróvizsgáján. — A tanfolyamon 25 hallgató vett részt.

— A svéd rádió jelenti, hogy kétséget kizárólag megállapították, hogy a Lulea svéd gőzöst orosz hadihajó torpedózta meg. A torpedósülkák szovjet eredetűek. (MTI.)

— Az USA haditengerészetének embervesztése a háborúban eddig 11.600 ember. Ezt a számot az amerikai tengerészeti minisztérium közli. (MTI.)

— Putnik Bálint nagyváradi színházát kapta Hódmezővásárhely város színházát nyári állomásként. Szeptember elejéig még Kardoss Géza játsszik Hódmezővásárhelyen és ezután egyhónapos időnyit tart ott a váradi direktor. A nagyváradi színház főtitkára egyébként a Debreczenben is jól ismert Tanay Emil lesz, primadonnaként pedig Mánffy Verát szerződtették.

— Franciaország részt kíván venni Európa védelmében és újjáépítésében — ezt hangoztatták a párisi naggyűlés szónokai. A naggyűlést a német-francia együttműködés melletti tüntetésre használták fel. A szónokok között volt Marcel Déat is. (NST.)

— Letartóztattak három volt egyiptomi minisztert, akik szabályos útlevelel Kairóból Szíriába igyekeztek. A letartóztatottak közül egy a Wafd-párt tagja, a másik kettő pártönkivüli. NST.

— Ausztráliában női segédesaportokat osztottak be partvédelemre. A segédesaportok női kezelők és mechanikai készülékeket és a nehéz ágyúk irányítására szolgáló berendezéseket.

— Olaszország büszke lehet fiaira — írja a Deutsche Allgemeine Zeitung — akik a műveltség halálát ellensége, a bolsevizmus ellen küzdve, dicsőséggel övezik nevüket.

— Két gyermeket megölt a bedditi ná, Büdszentmihály községben, ahol a vihar Csordás Lajos házat rombadöntötte. Az omladék a tízéves és kilencéves otthonlevő fiúkat a szennyezőanyagoktól megmentette.

Véber Lajos a volt Székely Győri és Morvai cég szabásza

úridivat szalonját

Széchenyi u. 34. szám alatt megnyitotta.

Kiváló hazai és külföldi szövetek raktáron.

Szeptemberben nagy szabadtéri előadást rendez Beleznai Unger igazgató a nagyerdei Stadionban

Megtörtént a színház belsejének szemléje a korszerűsítési tervvel kapcsolatban. — Érdekes hírek a színház berkekből

Zajlik a debreceni színházi élet, a színházi berkekből sok érdekes hírt gyűjtöttünk össze a tegnapi nap folyamán. Beleznai Unger István társulata iránt a városban nagy a megelégedés és a bizalom. Úgy hallottuk, hogy komoly kezdeményezés indult meg az irányban, hogy Debreczenben megalakítsák a Színházbarátok Társaságát. A magunk részéről is helyesnek tartjuk az elgondolást, amely értékes támaszt adna a színháznak és közvetve nagyban éreztetné hatását a színház nőiőjének emelkedésében is.

Tegnap történt meg a lapunkban már ismertetett színház-korszerűsítési szemle. A színház belsejében leendő átalakítások tervét a helyszínen beszéltek meg Kalenda Lóránt műszaki főtanácsos, Balogh Sándor dr. kulturtanácsnok, főjegyző és Beleznai Unger István színházigazgató. A tárgyalások eredményéről Kalenda Lóránt műszaki főtanácsos

írog jelentést tenni a polgármesternek.

Beleznai Unger István augusztus hó 12-én érkezik végleg Debreczenbe, hogy a színház megnyitására mindent a legalaposabban előkészítsen. Itt tölti a nyári szünetet is. Augusztusban indul meg a bérletes-toborzás. Értesülésünk szerint háromféle bérlet lesz, A, B és C bérlet, amelyek igen előnyösek lesznek ezidén is. A színház, mint ismeretes szeptember 9-én nyitja meg először kapuját, 9-én este lesz az első előadás.

Beleznai Unger direktor nagyszabású tervvel foglalkozik: szeptember 13-án hatalmas arányú szabadtéri előadást rendezne a Csokonai Színház együttese a nagyerdei Stadionban. A hangulatos erdei környezetben bizonyára nagy művészi sikert jelentene egy ilyen vállalkozás.

Ebből a pár mozaikból is látható, hogy a debreceni színházi élet jótékonyan zajlik...

* Vattay tánciskolában augusztus 5-én diákokon kezdődött. Kossuth 11. Szombaton összelelt.

* Művészeti kivitel gobelinképek, pamutokkal, selymekkel készített kézimunkák, fonalak, érnák, gépselymek újból beszerezhetők Pethő népművészeti kézimunkaszaküzletében, Szent Anna 10. Zászlók, lobogók készítése, családi címerek festése.

— A nyoleadik betörést követték el ebben az évben Szabó József hajdúhadházi gazdálkodó lakásán. A tegnapi napon, míg Szabó a mezőn dolgozott, a betörők ismét behatoltak lakására és 400 pengő értékű ruhaneműt, baromfit loptak el. A csendőrség nyomozza a tettest.

— Busarranó tolvaj ellopta kabátját és óráját Tóth Imre Vigkedvű Mihály-utca 34. szám alatti lakosnak. A rendőrség nyomában van a tettesnek.

— Gyümölcsetolvaj garázdálkodik a kertekben. Fehér Lajos Kishegyesi-út 27. szám alatti lakos feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki kertjébe bemászva, onnan félmázsra barackot ellopott.

— Szovjetországban munkáshiány van és ankarai jelentés szerint több moszkvai és leningrádi gyárban kénytelenek voltak a munkát beszüntetni, vagy csökkenteni a gyártást. A szovjet területen az utóbbi időben 28 posztógyárat zártak be.

— Észak-Franciaországban százmillió kárt okozott a vihar és a forgószél járóseles viharok, nagy rombolást és áradásokat idéztek elő. A járóseles minden termést elpusztított egyes vidékeken az országban.

— Kristályszacharin helyett mészbémártott lencsét adtak el Baranyamegye területén több helyen. Árúfűtöttak hamisított szacharint is. A pécsi rendőrség több helyen tartott házkutatást és sok hamisított árút foglalt le.

— Kilencven ezer tisztviselő szükséges az USA-ban az árellenőrzésre. Leon Hendersson, az USA árkormánybiztosa newyorki jelentés szerint ezt kívánta, hogy az árellenőrzés hatásos végrehajtása érdekében egy kilencven ezer tisztviselőből álló tisztviselői kart bocsássonak rendelkezésére, akiknek évi átlagos jövedelme 2333 dollár lenne. Ez a tisztviselői kar lehetővé tenné, hogy minden tizenkilenc kiskereskedőre jutna egy ellenőr.

— Fehéroroszországban a bujkáló orvlövészek feljelentői jutalmat kapnak a hatóságoktól. A német kormányzóbiztos rendelete szerint a feljelentők vodkát, orosz kalácsot és cigarettát kapnak jutalmul. Ezek sokkal többet érnek az orosz lakosság szemében, — mintha pénzjutalmat kapnának.

— Kifosztották Cs. Nagy Béla szatmári árvászeki ülnök lakását. Tasí Sándorné nevű szatmári napzamosasszony követte el a betörést a Debrecenből Szatmárra került árvászeki ülnökénél. Tassinél őrizetbe vette a rendőrség. Érdekes, hogy ugyanezen a napon tartóztatott le férjét is, aki kenyéret és 2000 kiló kenyérré szoló kenyérgyepet lopott el egy szatmári pék üzletéből. A betörő házaspár most a szatmári rendőrség foglya.

— Hordjunk-e napszemüveget? Málnapság az utca olyan, mint egy szemkliniká udvara: mindenki sötét szemüveget hord. A szemüveg divat lett. Pedig nem minden napszemüveg egészséges. Nem egyszer beteggé tesszük a szemünket vele, nemhogy pihentetnénk. A szemorvosok felfogása szerint védőszemüveget csak heveny kötőhártyagyulladás, szaruhártya- vagy szivárványhártyagyulladás esetén hordjunk. Ajánlatos még a sötét szemüveg napütéses havon (ez ugyan most nem aktuális), vagy ipari munkásoknál, akik autogéneggesztővel, vagy fvlámpa mellett dolgoznak. Egyébként a napszemüveg használata felesleges, sőt túlzott használatával szemünket túllontul elkényeztetjük.

— Dániában feltalálták a mesterséges esőt. Az idei szigorú tél Dániában is súlyos károkat okozott és ezért sok függ a mostani terméstől. Ezért különböző kísérleteket folytattak a természetes esőnek mesterséges úton való pótlására. Az állami mezőgazdasági kísérleti intézet sikeres módszert is talált fel erre a célra, amennyiben a kertészetekben már régebben használt permetező készülékeket óriási arányokban állította elő és alkalmazásá tette a mezők és szántóföldek öntözésére. Az óriási permetező készülék csövei hat méter hosszúak és egyórás vízpermetezéssel felhold földet 6 millió méteres esőnek megfelelő mesterséges csapadékkal lehet ellátni.

Használt kútsöveket elad

Füvessy

Simonffy-utca 15. Telefon: 28-03.

DEBRECZEN

7 OLDAL
1942 VII. 16.

Aszmann Ferenc és Hapák József fotoművészek első díjakat nyertek Kassán

Most rendezték meg az I. Kassai Országos Fényképképzőversenyt, melyen az ország legjobb művészei is mérköztek. A színes versenyben első lett Aszmann Ferenc fotoművész, aki országos viszonylatban első helyre tört színes felvételeivel is. Még egy fényes győzelmet jelentenek Kassáról, még pedig Hapák József fotoművész szintén első díjat nyert művészi fényképfelvételeivel. Rajta kívül még csak egy világhírű mester, Vadász Ernő kapta meg a hasasa város domborművű címerével ékesített nagy arany plakettet. Rajtuk kívül díszoklevelet nyert Csanády Akos. A beküldött képek közül kiállítottak a következő műveit: Dr. Ruzicska Gyula, Kohajda Sándor, Seidl József, Kucsel Herdliczka Andrea, Horváth István, Gisser Gyula. A színes versenyen részt vett még Csanády Akos, Singer Eva, Dörgei Attila és Soós János is Debrecenből. A legtöbb díjat a Debreceni Fotoklub nyerte el.

— ooxoo —

Pannikából ponyvát írtak

Különös per indult Szegeden. A népszerű magyar háborús dal a „Panni” körül indult meg a per. A dal szerzői dr. Egyed Miklós és Horváth László, valamint a dal előadója és jogainak tulajdonosa Nagykovácsi Ilona indítottak kártérítési pert Gál György budapesti író ellen. Szerződést kötöttek az íróval, hogy a „Pannikából” kulcsregényt írjon melynek története a dal keletkezésének története. Gál nem tartotta be a szerződést és ponyvaregényt írt, banditátörténetet, kémeikkel, hadititkokkal stb.

A szerzők azt sérelmezik, hogy a népszerű „Panni” címen kiadott regény olvasása után a közönség becsapva érezheti magát, mert mindössze annyi köze van a dalhoz, hogy a regény egyik szereplőjét is Panninak hívják.

— Eljegyzési hír. Ifj. Nagy Gyula cukrász eljegyezte Molnár Annuska úrleányt (Minden külön értesítés helyett).

— Aki vizet biztosított tűz ellen. Egy nagy olasz biztosító társaság irodájában történt nemrég, hogy valaki egy tavat akart tűz ellen biztosítani. A kivánság cseppet sem volt észszerűtlen. Az ajánlattevő egy paraszt volt, aki főképpen lud- és kacsatenyésztéssel foglalkozott. Nemrégiben az a kellemetlen eset történt vele, hogy a szomszédokban tűz ütött ki és a tűzoltók egész kacsaszatátát kiszivattyúzták, mely azóta sem akart újból megelni. A szárnnyasállományt az úszató hiányát nagyon megsínylette és ezért az ilyenfajta károk megismétlődésének akarta a paraszt a biztosítási ajánlattal elejét venni. A tényállás előadása után a biztosítást csakugyan sikerült is megkötötnie.

— 4800 tojás egy cukrászdában. Egy marosvásárhelyi cukrász ellen eljárást indítottak árúhalmozás és árdrágitás miatt, mert cukrászdájában 4800 tojást találtak. Az ügyesség álláspontja szerint a cukrász feldolgozva adja tovább a tojást, tehát nyereszkeskedni akart a 17 fillérért vásárolt tojásokon. A cukrász a tárgyaláson érdekesen védekezett: Marosvásárhely városának is adott a tojásból s így ha ő elkövette az árúhalmozást, elkövette azt a város is.

— A magyar gyárpár fejlődése 18 év alatt — a számok tükrében. 1921-ben 2124 gyár működött Magyarországon 152,591 munkással és 21,134 egyéb alkalmazottal 1939-ben 4334 gyár 341,639 munkással és 63,156 egyéb alkalmazottal. 1921-ben a gyárak 979 millió pengő értékű árút termeltek. 1939-ben már 3768 millió pengő volt a termelt értékek ára.

— Hirdetmény. A város szennyvíztisztító telepén, az úgynevezett Lovászugban az 1941—42. évben termelt 4200 kéve nádra 1942. éva július hó 21-én, kedden délelőtt 10 órakor a gazdasági ügyosztálynál (városháza félmelet 14. számú szoba) nyilvános szóbeli árverést tartok. Az árverési feltételek ugyanott a hivatalos órák alatt délelőtt 8—2-ig megtekinthetők. A nád a helyszínen megtekinthető. Gazdasági tanácsnok.

**Tamási Erdélyi Margitka
a MANSZ titkárnője meghalt**

Mindnyájunk szeretett Margitkája eltávozott közülünk. Felment az Úr színe elé, hogy számot adjon arról az áldozatos munkáról, mit életében végzett. Tormay Cecil nagyszonyunk ma boldogan hallgathatja egy há asszonyának beszámolóját, — mit végeztek a magyar asszonyok az ő eltávozása óta itt lent a földön Hiszen a mi Margitkánk tud majd sok mindenről beszélni. Elmondhatja a mi hősi asszonyi küzdelmeinket, amelyek ott állunk őrt a családnak, a társadalom és az egész magyar ügy érdekében. Ő is egy volt közülünk, aki megfeszített munkával sokszor a lehetetlent is megpróbálta hozni sorsának jobbra fordításában.

Látom, amint íróasztala mellett ül s a maga kedves jószágos mosolyával lefegyverzi az egyenlenséget szülőket, biztatja a csüggedőket, erősíti a gyöngéket s új eszmékre nagy tettekre ösztönzi azokat, akitől többet akar várni a rendszert.

Minden ügyet ismer. Mindenkinek segít s még sincs soha egy zokszava sem senkinek. Dolgozik, mint a többi s nem vár érte soha más csak szeretetet, amit ő is mindenkinek adott.

Látom beteggyűgyában, amint hitelt gondol gyógyulására, hogy munkáját majd folytatni tudja. Látom gyöngén a betegségtől meggyötörve, de soha meg nem törve mosolyogni hinni Istenben és a magyarság jobb jövőjében.

Most lezártak ezek a jószágos kék szemek, Valahol nagy űr támad, de a legnagyobb űr nálunk keletkezett, amikor egy hely, az Ő helye üresen maradt. Fájó szívvel gyászoljuk s lassan lepergő könnyeink egybefolytak a nyár színpompás virágszirmáival... Isten veled drága Margitkánk... Legyen síri álmodd csendes s álmodd egy szebb, egy boldogabb magyar jövődőről, amikor majd mindnyájúnk megtanulunk olyan önzetlenül szeretni, mint ahogy Te azt szám-talanszor megtanítottad. Aludj nyugodtan, az őrítők majd tovább égnék itt bent a szívünkben érte, minden magyarárt, drága Hazánkért....

(Dr. B. J. né.)

— Vitéz Bonczos Miklós igazságügyi államtitkár szerdán délelőtt búcsúzott el a belügyminisztérium tisztviselői karától. A tisztviselői kar nevében Vitéz Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter búcsúzott a volt belügyi államtitkártól. Vitéz Bonczos Miklós meghalt hangon mondott köszönetet a belügyminiszter meleg búcsúzó szavaiért. (MTI.)

— Berlini politikai körök értesülése szerint Franciaországban nyugodtan folyt le a július 14-iki nemzeti ünnep, bár a brit külügyminiszter a francia rephez intézett üzenetével nyugtalanságot akart kelteni. (MTI.)

— Kelemen Krisztof pannonhalmi főpát, Kállay Miklós miniszterelnök-höz üdvözlő táviratot intézett: Magyar államférfi aktáról talán évszázadok óta az első bátor szó, amellyel Nagyméltóságod a kereszténység és a magyarság végvári harcainak, a lekészti pályának érdemét mély — fennkölt méltatlata. Engedje meg Excellenciád, hogy ezzel kapcsolatban a legmélyebb tisztelettel köszöntsem. (MTI.)

— Lármaztak a tyúkok, kézrekerült a tolvaj. Gúti István nánási napszámos Papp Józsefné kamrájából lisztet, szalonnákat, befőttet lopott és az ölből négy tyúkot vitt el. A zsákmányon felbuzdulva elment még aznap éjszaka Pappné szomszédjához és nyolc tyúkot akart elvinni, de rajtavesztett, mert a tyúkok fellármázták a házbetieket. A debreceni bíróság elé került a tolvaj és elítéltek kéthónapi fegháza. Az ítélet jogerős.

— A Sing-Sing fegyház hetilapja. Amerika legnagyobb börtönében raboknak saját szerkesztésű lapjuk van, melynek címe: „A reménység csillaga”. A lap közli az új rabok megjelenését, életrajzát és büntetését, amelyet csak „baleset”-nek nevez, amely pedig mindenkiel megtörténhetik. „A reménység csillaga” külpolitikával is foglalkozik s rendszerint vezércikkeiben ostromolja Rooseveltet.

Szoboszlói gyógyforrásnál

Képmutatót ne lásson most szemem, — Itt, hol a szűz, magyar televényből Forrás buzog fel csodás melegen S gyógyítóan, hogy ezrek áldják! Mennyivel jobb az ég, föld, a víz, A Nap, a fák, a szelíd virágok! Mennyivel jobbák föl magukat azok felett, akik szívben, észben Felettük oly magasan állanak, Mint völgy fölött az égbenyülő hegy! Nem tudom, hogy beteg-e a testem s fáj-e neki, ami fáj lelkemnek? Csak belevetem a testem, a lelkem A gyógyító meleg forrásokba... Gyógyuljanak és tisztuljanak meg! Szívem vére fesse vérpirosra Ez átkaroló, síma víztükröt! Hadd döbbenjen rá minden fűrdőző: Milyen rút a képmutató ember! S hadd lássa Isten az én bánatom! (Sárrétudvari.)

Nagy Ferenc.

— ooxoo —

— Zenetari versenypályázat. A választás- és közoktatásügyi miniszter a magyar zenekultúra fejlesztése érdekében az ország területén működő hangversenyzenekarok művészi teljesítőképességének megállapítása és további fejlesztésének előmozdítása céljából zenetari versenypályázatot hirdet. A pályázaton résztvehet minden olyan hangversenyzenekar, amelynek székhelye Budapest és Kolozsvár város területén kívül esik és nagy zenekari művet eredeti partitúrában előírt hangszerekkel, már a pályázat megjelenése előtt is előadott. (MTI.)

— Szakcsapat mérkőzés. Érdekes mérkőzés keretében mérte össze erejét a pénzügyi tisztviselők csapata és a rendőrségi tisztviselők Győzött a pénzügyi 3:1 arányban. Részeredmények dr. Vajthó Lajos szép végjátékban győz dr. Boczkó Lajos ellen. Brilla Sándor és Kónya Kálmán volt még a pontszerző, míg a rendőrség pontját Fényi Pál szerezte.

— Átalakítják a szatmári Kőleves-színházat. Lebontják a széksorokat és újakat állítanak fel. A szék folyosókat kiszélesítik. A kőművesmunkák után kerül sor a díszítőmunkákra. Az új színpont december elején nyitják.

— Sorozatos rőmbolások Dél-Afrikában. Dél-Afrikából érkező hírek szerint a hatóságok szigorú ellenőrzése ellenére az egész országban egyre szaporodnak a számdékos rőmbolások. Bizonyos jelek szerint a mozgalmat a Johannesburgban székelő központi szervezet irányítja. (MTI.)

— Szabaleban az orkán ledöntötte egy templom tornyát. Szabolcs megye öt községében az elmúlt napokban orkánzerű viharok voltak, amelyek nagy pusztítást okoztak a veléseken. Gyümölcsösökben, szőlőkben és a dohánnyermésben. A viharoknak emberélet is esett áldozatul. Tiszatartijában a szélvihar egy pajtát feldöntött, három munkás a romok alá került. Keresés Jánosnak csak a holttestét lehetett kimenteni, a másik két munkást súlyos sérülésekkel kórházba szállították. Gelykürtön a szél lefordította a katolikus templom tetőzetét és ledöntötte a tornyot, amely a paplakra dől rá. Emberéletben nem esett kár. (MTI.)

— A Tiszából akarta kimenteni testvérét, mindketten a vízbe fulladtak. Tóth Béla 21 éves jánoshidai fiatalember a Tiszában való fürdés közben a hátán akarta átvenni 11 éves Miklós öccsét a folyó álszó partjára. A fiú oly erősen fogta át bátyja nyakát, hogy mindketten a vízbe fulladtak.

— Fürdés két halállal. Szokol Mihály újjvidéki gyerek a nagy melegben meg akart fürödni az egyik kútbik-gödörben. Elmerült. A parton álló István testvére segítségére sietett, de mindketten belefulladtak a vízbe.

— Jegyre adják a koporsót is a meg-nemzárt Franciaországban. A Clermond Ferrandban megjelenő Montagne című lap, amely a hírt közli, hozzáfűzi, hogy a „kaszási embernek” is sort kell már ezentúl állnia és várnia kell, amíg az illető megkapja a koporsójegyet.

Cigányhála az alamizsnáért

Három hónapi fegháza ítélte a debreceni törvényszéken dr. Csajághy Sebestyén György tanácselnök Csorba Károly Hosszúpályiban lakó cigányt, aki bejött Debrecenbe és kéregetni kezdett. Bement 10 éves fiatal Márton János gazdálkodóhoz és kenyeret kért. A gazdálkodó adott is, de míg kenyérvágni hátrafordult, a cigány a purdehoz cigány nyelvű felhívást intézett, hogy lopja el, ami a kezéig ér. A gyerekeknek egy zsebbőra akadt a kezébe azt tette el és átadta az apjának, amikor az alamizsnával elhagyták a házat. A cigány beismerő vallomást tett és az ítéletben megnyugodott.

— ooxoo —

— Össze kell gyűjteni a moslékszírt, ahol legalább ötven ebédet szolgálnak ki, az iparügyi miniszter most megjelent rendelete szerint. A hentes- és méz-száros, továbbá a zsírolvasztó köteles a tökékaparékot, a zsírolvasztás után visszamaradó zsírlajat, élelmezési célra fel nem használt részét összegyűjteni.

— Ma van az első részvényárverés a budapesti értéktőzsdén. A reform értelmében minden értékpapír, a nem jegyzettek is, a tőzsdén kerülnek eladásra éspedig az értékpapír nyilvános árverés útján. Az első nyilvános árverés kb. 1.2 millió pengő értékű részvény kerül kalapács alá.

— A hajtány összeütközött a szembejövő vonattal, a vasútas fejét leszelték a mozdony kerekkel. Reményi József MÁV pályafelügyelő, a kaposvár-szigetvári vonalon hajtányon Szigetvárra ment. Egy letűnt vonalszakaszon elvesztette uralmát a hajtány felett s az belefutott a szembejövő személyvonatba. A mozdony kerekkel Reményi fejét leszelték.

— A Gellérthegy kiugró szikláira vetette magát a Citadella alól özv. Grünfeld Lászlóné 50 éves asszony. A mentők töresekkel és súlyos zúzódásokkal szállították kórházba.

— Vihar Dél-Borsodban, egy halálos áldozat. Dél-Borsodban nagy vihar volt az elmúlt hét végén. Tiszakeszi községben egy pajta összedőlt és Koncz József 28 éves gazdasági cseléd holtan maradt alatta. Hejőkürt községben a hatalmas orkán ledöntötte a római katolikus templom tetejét.

— Agyonütötte gyermekét a szekérről lezuhant apa. Juhász János hezedei gazda 12 éves Ferenc fiával takarmányt rakott szekérre. Amikor készen volt a szekér tetején állva elhelyezte a nyomórúdat, a szekér tetején megcsúszott és lezuhant. Eppen a lovak mellett álló kislánknak nyakára esett, a fiú gerincét törte és meghalt.

— Halott kislány az uszoda fenekén. A győri uszodában az elmúlt este egy kislány neküszött a víz alatt egy emberi testnek. Remélte kiáltására a medencét fokirtatták és megtalálták Kolozsvári Mária 6 éves kislány holttestét. Órák óta halott volt.

— „Gyermekfalva”, Freisheim kis falucska a Német Birodalom gyermekekben aránylag leggazdagabb községe: 250 lakosából 156 gyermek.

— Nyakszírtmecedési járvány pusztult Chillyben. Santlagóban több mint hatszáz ember betegedett meg.

— Tutankhamon arany szarkofágját, amelyet eddig a kairói múzeum pincéjében őriztek, a légveszély miatt a kairói nemzeti bank pincéjébe szállították.

— Nagykanizsa város közönsége meleg szeretettel búcsúzott az orosz harc-terem induló honvédektől. A város zászlódszobát öltözött és a búcsúztatáson a polgármesterrel az élén az összes

hatóságok megjelentek. Kráthy István dr. polgármester köszöntötte a város nevében a honvédeket, majd egy tisztsírt mondtat istenhozzádot. (MTI.)

— Callisane francia községben hatalmas erdőtüz ütött ki, amely rövid idő alatt két kilométer szélességben harapódzott el. A néhány nap óta dühöngő erdőtüz, amelynek elfojtására a kéznél levő összes erőköt igénybe vették, kedden délutánig kerekken ezer hektár kiterjedésű erdőterületet pusztított el.

— A 95 éves apócané jubileuma. 80 éves szerzetességet ünnepelte Maria Ventura del Carmine, aki 1847-ben született és 1862-ben vette fel a fátvot.

Könyvel, szervez, egyeztet, ellenőriz

mérleget, értelmiségi bejelentést készít, könyvviteli szakismereteket tanít

Könyvelésizsakiroda

Vörösmarty-utca 24. szám.

Éleslövészet

Értesíti az elsőfokú közigazgatási hatóság a város érdekeit lakosságát, hogy a debreceni m. kir. honvédség a Sárkút tanyánál levő harcserű lövőtérén a pallagpusztai vasútállomás közelében folyó évi július hó 20-án reggel 6 órától 18 óráig éleslövészetet tart.

A veszélyeztetett területen a jelzett napon a lövőalakulat általában 2 órával a lövészet kezdete előtt, a Debrecen-Hajdúsámsoni műút kb. 4 km. hosszú veszélyeztetett szakaszát gyalogosok és lépésben mozgó járművek előtt egy órával, gyorsan mozgó járművek (gépkocsi, ügérkocsi, kerékpár stb.) előtt negyedórával a lövészet kezdete előtt, a lövészet befejeztéig lezárja. A lezárás ideje alatt, tehát a műút veszélyeztetett szakaszán a forgalom általában szünetel, helyette a Martinka szőlőskertet keletről megkerülő, a városi tanyán és a Dalmi tanyán át haladó földúton lehet közlekedni. A lövőalakulat parancsnoka azonban a lezárt műút szakaszán való forgalom időnténi megnyitása céljából, azért, hogy azon a gyalogosok és lépésben mozgó járművek áthalad. hassanak, 12 órákor egy órai időtartamra, azonkívül a gyorsan mozgó járművek áthaladása céljából 9 órákor és 15 órákor 20—20 pernyi időtartamra, egyébként pedig mentők, tüzoltók stb. sürgősen szükséges átengedése céljából áthaladásuk tartamára csetenként is beszünteti a lövészetet, melyet a vonatknak a Pallagpuszta s Dombos-tanya vasútállomások közötti vonalrészén való áthaladása idejére is beszüntet. Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

— Két évi fegyházra, ötszáz pengő pénzbüntetésre, kétezer pengő vagyoni elégtétel megfizetésére és iparendőlynek megvonására ítélték egy árdragító mézszarost, Horn Jenőt Budapeston. A nyomozás adatai szerint a megengedettnél lényegesen magasabb áron adott el vevőknek marhahúst.

— Tilos bármilyen tejesfagyaltot készíteni! A budapesti cukrázók ipartestülete közölte tagjaival, hogy tilos bármilyen tejesfagyaltot készíteni és tilos a fagyaltkészítéshez tojást felhasználni.

— Császár Endre nyiregyházi díák barátságát volt lalagalóban, alkinek a pisztolyát nézegette. A fegyver elsőt és a golyó Császár mellébe fúródott. Beszállították a nyiregyházi kórházba. Állapota életveszélyes.

— Az iparügyi miniszter rendeletét adott ki a Budapesti Nemzetközi Vásáron (Háborús Vásáron) közszemlére kiállított szabadalmazható találmányok, minták és védjegyek időleges oltalma tárgyában.

— Pozsonyban havonta kétszázötven gramm műsír utalnak ki személyenként. A szlovák legfelsőbb közellátási hivatal hírdetményt tett közzé a hivatalos lapban, amelyben Pozsonyban havonta 250 grammban állapította meg a személyenkénti műsír adagot. A nehéz testmunkások műsír adagját havi 500 grammban állapították meg.

Korpajuttatást kérnek a gazdák a felár helyett

Sármezey Endre országgyűlési képviselő a csanádmezei közigazgatási bizottság rendes ülésén kifejezést adott annak a gazdákivánságnak, hogy a nem-sített búzavetőmagért felár helyett korpajuttatást korpának a gazdák, mégpedig abban a százalékban, ahogyan az a legutóbb nyilvánosságra került.

Hangsúlyozta, hogy erre azért van szükség, nehogy a nagy takarmány-szükség miatt a gazdák a nem-sített búzavetőmagot is őrlésre ajánlják fel. Így nevezetesen korpajuttatáshoz jutnának.

A javaslatot a bizottság egyhangúlag magáévá tette és ilyen értelemben felírtak a kormányhoz.

Kerékpár**Csillár Rádió****Részletre is Lévay
szaküzlet. Piac-utca 42.**

SPORT

DEAC-hadjelentés a ping-pong frontról

Két hét alatt hat városban kétszáz győzelmet arattak a debreceni asztali teniszezők

A rádió és a sportlapok már hírt adtak a DEAC asztali teniszezőinek budapesti és ceglédi szép szerepléséről, de egészében csak akkor bontakozik ki a debreceni asztali teniszezők országos sikere, amikor Németh József, a szakosztály vezetője és egyik legjobb versenyzője beszéli el a kéthetes túra eredményeit.

A két hét alatt hat helyen szerepeltünk: Budapesten, Kaposvárt, Szabadkán, Cegléden, Füleken és Losoncon körülbelül 240 mérkőzést játszottak a portyán résztvevők: Gyöngyösi Róbert, Miklós László, Horváth Olivér, Leóvay Szabolcs és András és én. A 240 mérkőzésből 200-at meg is nyertünk. Győzelmeinkkel összeszedtünk 40 érmet, 2 zászlót, 8 tiszteletdíjat, 2 díszoklevelet és 10 jelvényt...

A „ping-pongó hadijelentés” tehát jelentős sikerről ad számot, összefoglalóan. Most „mértékadó helyhez” fordulunk, hogy bővebben és részletesen hallhassuk a portya eredményeit:

Budapesten az országos bajnokságon legértékesebb az országos 3. helyezésünk. A DEAC ilyen helyezést még sohasem ért el. Nem kisebb csapatot, mint a Piaristák-at vertük meg a 3. helyért folyó küzdelemben. 5:2 arányban. A vidéki csapatbajnokságban 2. lett a DEAC a kiemelkedően legjobb szabadkai csapat mögött. A II. osztályú egyéniben Gyöngyösi 2. lett, Iván DSC, egy új csillag verte csak meg — szerencsével. Az ifjúsági csapatunk is siker-

rel működött: 2. lett az ifi vidéki csapatban, országos viszonylatban pedig negyedik helyezést ért el... A budapesti közönség melegen ünnepelt a „betörésünkért”, Bánkúthy László dr., a szövetség ügyvezető elnöke pedig személyesen gratulált sikereinkhez.

Kaposvárt a városi válogatottat 19:9-re vertük meg. Innen mentünk Szabadkára, a magyar asztali tenisz fellegvárába. Tisztes arányú vereség várt itt ránk, a legjobb magyar ping-pongozók, Harangozó I. és II. kezéből: 4:9 volt az eredmény. Ceglédi eredményünk már ismeretes, a ceglédi válogatottat 5:1-re vertük meg, a pontversenyt pedig 79:70 arányban nyertük annak ellenére, hogy körülbelül négyszer annyi versenyzővel indultak és így több pontot szedtek össze. Végül Füleken és Losoncon jártunk. Mindkét helyen hengereltünk: 5:0-ra győztünk a helyi csapatok ellen.

A sok szép emlékekkel és a sok sikerrel tarsolyunkban, most hazaérkeztek a DEAC asztali teniszezői, hogy folytassák azt a lelkes munkát, amelynek eredménye volt, hogy a két hét alatt szinte az egész országot végigverték. A siker elsősorban Németh József szakosztályi intézőnek köszönhető, aki mint vezető rendkívül szakszerűen bonyolította le az egész portyát, mint játékos pedig maga is jelentékenyen hozzájárult a DEAC-csapat sikeréhez. Jó munkát kívánunk neki és a csapatnak továbbra is.

A DVSC benyújtotta az újívidéki Lendvai igazolását

A DVSC vezetősége abban a reményben, hogy a OSK-nak a Vasas ügyben történő döntése után, mely valószínűleg még a sorsolások megejtése előtt, tehát július végéig kijön — beosztják a csapatot az NB I-be, mindent elkövet, hogy még néhány poszton megerősítse a csapatot. A NAC mérkőzés tanulságai arra mutatnak rá, hogy a debreceni vasutasoknak szükségük van Keskeny mellett még egy kapusra, Kristóf és Szilárd mellett egy jobbzsélsőre és Serfőző, Tisza mellett tekintve, hogy Szabó szolgálati elfoglaltsága miatt nem mindig jöhet számításba, egy összekötőcsatárra.

Egyik posztra már meg is szerezte a DVSC a megfelelő játékost Lendvainak, az Újívidéki AC kitűnő csatárának személyében. Lendvait a közelmúltban a Kelet-Dél válogatott mérkőzésen látta a debreceni közönség, robbanékony, villámgyors, remekül lövő játékos, aki előreláthatólag a jobbösszekötő helyén fog játszani, míg Berecz halászok köztöbe kerül. Szó van a nagyváradi Mihók megszerzéséről is, aki szintén kitűnő csatár. Ezenkívül a DVSC tárgyal egy kitűnő jobbzsélső megszerzéséről, míg a kapus posztra két fiatal jelölt is van. Lendvai igazolását már be is nyújtották, a kitűnő újívidéki játékos, akire a Szeged is pályázott, vele akarván beöltönni a visszavonuló gólkirály, Kalmár, örökét, hétfő óta már Debrecenben van, elfoglalta állását a MÁV Műhelytelepen és a DVSC támadósor egyik erőssége lesz.

A DVSC—NAC serlegmérkőzések második fordulóját augusztusban játszák le Nagyváradon. A DVSC vezetősége megállapodott a NAC-al, hogy a második mérkőzésüket augusztusban játsszák le, amikor mindkét csapatnak szüksége van a bajnoki idény előkészületei során erős mérkőzésre. Így a két csapat csak augusztus közepén dönti el, kié lesz a kitűzött szép serleg.

Szabadságra mennek a DVSC játékosok csütörtöktől két hétre, Augusztus 3-án azonban már edzésbe kezdenek és néhány érdekes mérkőzéssel készülnek az új idényre, melyről egyelőre még nem lehet tudni, hogy az NB I, vagy az NB II. küzdelmeit hozza-e.

Kertes, a volt Bocskay kapus, értesülések szerint rehabilitációt kapott és újra játszhat. Mint hírlík a kitűnő kapus a Vasas edzéseit látogatja.

Fintát, a Bocskay volt középcsatárát atadó jegyzékre tette a Ferencváros, Pálkást, Waldingert, Szoykát és Póstát pedig szabaddá tették. Fintát és Waldingert tudná használni a DVSC is.

34 edző vizsgázott sikerrel Budapesten, közöttük Markos Imre, Toldi, Cseh, Avar, Wetzler, Bertók, Kisalagi és Rékk.

Az MLSz tudomásul vette a Gamma

és Tóth II. szerződésbontását. Simonyi IV-et elengedte a DVSC. — A GTE hátvédje, aki tavasszal a DVSC-be lépett, de csak ősztől játszhatott volna, visszatért Budapestre és a Gamma-ba lép.

Az egyetemi sporttelepen lesz ma délután fél 7-kor a debreceni „öreg fiúk” és az NMK-ba tömörült vendégcsapat mérkőzése. A debreceni öreg fiúk így állnak fel: Farkas Iván — Szolárszky, Janzso — Bertók, Wéber, Uorváth — Kántor, Vincze Jenő, Opatá Zoltán, Palotás, Csomag. Ezenkívül sor kerül a II. féldőben Hajdú, Mertin, Palmay és Zöld szereplésére. — Vendégcsapatok összeállítása: vitez Hajdú, Mészáros, Juhász, Tallódi, Schmotzer, Pelles, Kuruc, Thirz, Főző, Oláh, Rácz. Tartalék: Nagy Z. és Gall. A mérkőzést filléres helyárrakkal rendezik meg. Játékvezető: Harsányi L.

Megoldódott a nagyváradi rejtély...

Nem kis derűltséggel olvastuk a »Nagyvárad» c. lap kínosan kiverejtkezett mentségeit a NAC vasárnapi vereségével kapcsolatban. Ámullunk és mosolyogtunk, amikor »a Nagyerdőben elrejtőzött hosszúhajszú civisekről» írt a humorban nem szűkítőkérdő váradi sporttudósító, akik »középort zúdítotlak a nagyváradi játékosokra» valaha és azóta mit sem változott a tudósító szerint a debreceni közönség... A nagyváradi lap legújabb száma azonban megfejtette a rejtélyt... a derék tudósító, miután valószínűleg nem is volt Debrecenben a mérkőzésen, egyszerűen húsz egynéhány éves emléket írta meg... A mérkőzésen megjelent közel 3000 néző szórakoztatására különben leközzöljük az újabb reflexióit is a váradi lapnak, a DVSC—NAC mérkőzéssel kapcsolatban az alábbiakban:

»A NAC vasárnapi vendégszerzése kutyaszorítót jelentett Debrecenben. Az ellenfél, a szarkolók nagy része és a játékozató együttes »akciója» nemcsak megbénította a NAC tudását, de a kiemelt játékmódor komolyan fenyegette a fiuk testiépességét is. Így aztán nem csoda, hogy a DVSC 4:3-ra győzött... — A debreceni kiruccanással kapcsolatban eszünkbe jut egy régi hasonló eset. A reggeli »kofavonattal» mentünk át bajnoki döntőre Debrecenbe, ellenfelünk a DTE volt. Erősen rivalizált a két város. Debrecen futballja idősebb, Nagyváradé jobb volt akkor-

ban. Ha emlékezetem nem csal, izgalmas és heves iramú küzdelem után 3:2-re győztünk a DTE nagyerdei homokos pályáján. Művészeti emléklapokat kaptunk érte a MLSz-től. És még valamit a debreceni közönségtől. Bérkocsikon kocogtunk át a Nagyerdőn, amikor a sűrűből középport fogadott bennünket. Fejbőrömön még tán most is ott a nyoma annak a hegyes kőnek, amit az egyik bösz civis szurkoló eszakkal indított útjára:

— Belyár. váradi boffalasták, megverték a debreceni leginyeket, hát nesztek...

Itt veti nyomban revansot rajtunk Debrecen meccsközönsége — DTE vereségéért. Most, hogy ismét ehhez hasonlóan járt a NAC, megdőlt Debrecenben az örök tézis, mely szerint: változnak az idők, változnak az emberek...

Kíváncsiak vagyunk rá, mit szólnak ehhez a leíráshoz a nagyváradi játékosok, a NAC vezetősége és az a 18 nagyváradi játékozató, akik ott ültek a Stadion lelátóján és látták, hogy a mérkőzésen nem volt durvaság csak szép játékok és lelkes, meleg fogadtatás...

Aztán emlékezetébe idézzük a többévtizedes muliba felejtkezett cikkírónak, hogy pár hete Nagyváradon is megverte a DVSC a NAC-ot... Vagy talán ott is azok a fránya civisek működtek közre???

Közgazdaság Az idén is lebonyolítják a mintatrágyatelep akciót

Az okszerű istállótrágya kezelés nagy jelentőségére tekintettel a földművelésügyi miniszter a múlt évben mintatrágyatelep akciót bonyolítottatott le. Ezt az idén is folytatják. Lehetővé teszik, hogy minden gazda 4—5 számú jászág istállótrágyájának befogadására alkalmas telepet építsen. Telepenként 150 pengő segélyt adnak erre a célra. A segélyt 150 kat. holdon aluli területtel bíró

gazdák vehetik igénybe. Elsősorban részesítik a mezőgazdasági iskolát vagy tanfolyamot végzett arany- vagy ezüstkalászos gazdákat, másodsorban a hadirokkantakat, vitézeket, tűzharcosokat. Felvilágosítást a Mezőgazdasági Kamara ad.

Debreceni terményárak: Lucerna mázsája 11.60 pengő, széna mázsája 7.30—8.60 pengő.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY. Debrecen sz. kir. város Koronázási Ösztöndíj alapítványa üresedésben levő egyik művészeti ösztöndíjra pályázatot hirdet. Pályázhatnak olyan debreceni illetőségű művésznövendékek, akik a Budapesti Képzőművészeti Főiskolának rendes hallgatói s kiváló előmenetelűket lecke-könyvükkel és kifogástalan magaviseletükkel pedig a főiskola rektorának bizonyítványával, vagy erkölcsi bizonyítvánnyal igazolják. Az ösztöndíjat a város polgármestere a közművelődési bizottság meghallgatásával ítéli oda. Az ösztöndíjra egyszer felvett ösztöndíjas mindaddig rajta marad, míg tanulmányait be nem fejezi, vagy hanyagsága miatt arra magát érdemtelenné nem teszi. Az alapítványból kiadható ösztöndíj összegét a törvényhatósági bizottság közgyűlése évenként a költségvetés tárgyalása kapcsán állapítja meg. A folyó évben e címen 345 P adható ki, mely összegből két művésznövendék részestül ösztöndíjban. Ezek egyike most tanulmányait befejezte, ennél fogva az egyik ösztöndíjasi hely megüresedett. A pályázati kérvények folyó évi október hó 15-ig napjáig a polgármesteri iktatóhivatalba adhatók be. A jelzett határidőn túl beadott, — vagy kellőképpen fel nem szerelt kérvények figyelembe nem vétetnek. A pályázati kérvényhez csatolni kell: illetőségi bizonyítványt, családi és vagyoni körülményeket igazoló hatósági bizonyítványt, az előmenetel igazolására lecke-könyvet és a kifogástalan magaviselet igazolására a főiskola rektorának bizonyítványát, vagy erkölcsi bizonyítványt. Csatolni kell továbbá a születési anyakönyvi kivonatot is. Dr Kölcsey Sándor sk., polgármester.

APRÓHIRDETÉSEK

LEVELEZÉS	Tanuló 4 középiskolával felvétetik. Cserép optikus, Ferenc József-út 24. 1532
Csekonai, Nem. 1638	Négy középiskolát végzett fiatalemberek a Veréb börtvényárba tanulónak felvételtnek fizetésével. 1118
ALKALMAZÁST nyer férfi	ALKALMAZÁST keres férfi
Műszerész-tanulót fizetéssel felveszek. Rakovszky 3. 1491	ALKALMAZÁST keres nő
Jómunkás női és férfi fodrászsegédet keres Orosz, Kassa-út 11. 1649	Bármiféle munkát vállalkozok latin óraadásig, ha megfizetik. Jellige: „1942”. 1623
Férfikonzultó szabóságba ügyes férfi és női kézimunkást felvesz Nagy, Erzsébet-utca 109. 303	Elsőrendű úrifodrász kimondottan jó belvárosi üzletbe ajánlkozik. Csáki István, Teleki-u. 53. 1. ajtó. 1634
Tanulót felveszek. Fűszerüzlet, Szent Anna 39. 1631	ALKALMAZÁST nyer nő
Köcsikisérő fiú, raklári segédmunkás felvétetik. Dreher sórraktár, Hatvan-u. 22. Jelenkezés csütörtökön este 8 órakor. 1628	Hölgyfodrászsegéd kisasszonyt azonnal alkalmaznak. Nagy, Ballazár 14. 1504
Árakiherdó segédmunkás azonnali belépésre felvétetik. Fűszerkereskedők Árubeszterző Szövetkezete, Ballazár Dezső-u. 9. 1624	Egy perfekt hölgyfodrászkisasszony aug. hó 1-től állandó munkára magas fizetéssel felvétetik. Marosvári, központi egyetem. 1586
Jómunkás fodrászsegédet keresek. Szanka Imre, Balmazújváros. 1625	Irodakisasszonyt, perfect gép- és gyorsíró, azonnal kereskedelmi vállalat, írásbeli ajánlatot „Szorgalmas” jellegűre kérem a kiadókba. 1648
Fodrászsegéd felvétetik, Thaly Kálmán-utca 4. 307	4 középiskolát végzett ügyes kiszolgálóleányt felvesz Farkas Gyuláné virágüzlet, Kossuth-u. 17. 1643
Pénzbeszedéssel megbízható árakiherdőt, aki elszámolásban jár-tas és jó bizonyítványokkal rendelkezik, felveszek. Jelenkezés: Fáy, Piac-u. 71. II. 1620	Hölgyfodrászkisasszony felvétetik. Barna, Hunyadi-utca 26. 302

Pénztároskisasszony gyakorlattal azonnal felvétetik. Korom Kálmán hentesüzlet, Deák Ferenc 22. 1641
ALKALMAZÁST keres nő
Házhoz varrni megvelek, vidékre is, oklevéllel. Kishegyes 8. 1626
HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT
Szobaleány falura a nyári hónapokra úri földbírók családjához július 15-től felvétetik. Jelenkezés Turai Anna, Arany János-u. 2. 1594
Bejárónó felvétetik. — Török Bálint 2. 297
Bejárónó házimunkára fél 7-től 11-ig azonnal keresek. Ajtó-utca 11. 295
Bejárónó kifőzéskben azonnal felvétetik. Simonffy-u. 5. Étkезде. 305
Bejárónó a délelőtti órákra felvétetik. — Arany János-utca 34. 308
Munkabíró bentlakó mindemesi keresünk — azonnalra. Teleki 63. Jobbra. 1630
Reggeli takarítónőt — azonnal felvesz dr Balla, Lorántffy-u. 46. 1622
Egy bejáróleány azonnal felvétetik. Étkезде, Rákóczi 9. 310
Mindenes felvétetik — azonnalra Népfürdő vendéglőbe. 1613

Mindenestény felbontás. Kossuth-utca 6. Cukrászda. 291

AJÁNLAT

Órajavítás, ócska órák veszek, eladó. Schiffmann, Vendég-u. 7. Kisállomásnál.

1942 11. 3

Szappannak való zsírt szappanra becserél Pál János szappanosmester. Kölcsei 8. 585 10. 15

Ciánóztasson, vizsgáláson Kissel, Rígyó-u. 5. Telefonhívó 19-77.

MEGA borozó. 86 11. 15

Varrógép, kerékpár javítást jótállással vállalok, hívásra jövök. Vétel, cseré, eladás Csapó u. 101.

468 7. 29

Csipeküzgöngyöket, valódi kőplé-ananyagokat, 150-300 szélesben, csipekanyagokat. Rothermere-utca 36. Keresztépület. 466 7. 28

Sírkövek műköből és termésköből, gyümölcsösök részére mészsíralak kapható a Debreceni Műkőgyár Rt.-nél. Fűrdő-utca 2. 1219 vv

Szörmebundált most olcsón kijavítja, átalakítja Kőváry szűcsmester Püspöki palota.

1232 12. 22

Horgonyi fodrász új telefonszáma: 39-51. Szoboszlói út 4. 452 7. 29.

Ciánóztasson Csala ciánózó vállalat. Lakásvizsgálatok felelősséggel. Rákóczi 9. Telefon 14-27. 517 10. 4

Igazolványképek mérésüket áron Bagdi fényképezőművel, Ferenc József-út 9. 296

Jó házikózt kapható. Kilyán-tér 5. I. em. 1639

Fehérneműre gomblyukvarrást vállalom. Özv. Lusztigné, Pásti-u. 2. 1616

KERESLET

Fogaranyt, ezüstöt és ezüst legmagasabb arban veszek. Frákl. Piac-u. 73. 965 8. 3

Ekszerkészítés, javítás, fogaranyt, ezüstöt vesz Pálkai Endre ékszerész. Hatvan 2. 506 10. 5

Tört aranyat ezüstöt, brilliánt magas arban veszek Takács Sándorné. Piac-u. 56. 605 10. 4

Fényképezőgépet Leica Contax és egyéb gyártmányúkat veszek. Berzseki foto. Piac-u. 38. Udvarban. 444 10. 1

OKTATÁS

Dr. Néményi Gyuláné Szentendrei Olga gyorsíró, gépíróiskolája, Balatony-utca 1. (Eng. 6475) Telefon 20-77. Államvizsára előkészítés. Vasúti kedvezmény. 1889 8. 28

TÁRS

Kréskedőségű 1000 pengő óvadékkal komolyabb üzletbe beférlni, közreműködne, finanszírozna, pénzbeszedő, vagy ehhez hasonló elhelyezkedést keres. Utalmérésben jártassággal! Jelgére a kiadóba. 1646

IRODA

Két szoba irodának, rendelőknek, lakásnak kiadó. Arany János 2. Szőlőskert. 308

HANGSZER

Zongora, rövid, kereszthúros eladó. Obenstein, Csokonai 17. 299

Jóhangú zongorát venni ármegegyezéssel. Erdőkői Imréné, Pircse. 1636

RADIO

Rádiót javíttasson, alakíttasson évtizedes gyakorlatl Szabó Lajos műszerész. Csapó 84. Telefon: 32-54

1822 8. 14

BÜTOR

Minek a fényes kirakat, mikor olcsóbban vásárolhat udvari bútorüzletben. Piac 71. 918 9. 27

Rekamier olcsón eladó. Mészler-u. 40. 304

Barokk stílusú ebédlő eladó. Megtekinthető reggel 8-12-ig Teleki 63. Jobb 1. ajtó. 1629

Új modern fotell, rekamé, szalon eladó. Homok-utca 142. Keresztépület. 1627

Tűzelőanyagok

Szigetelőpapír kiutalás nélkül, darabos méz, borsodi szén kapható Pencznél, Széchenyi-Huszár sarok. 203 7. 16

AUTÓ

Engedélyezett Opel Kapitány és Opel Olympia eladó. Arany Bika portá. 1521

Csepel 100-as motoroképkár kitűnő állapotban kedvező árban eladó. Hungária, Hunyad-tér 11. 1585

ÁTADÓ

Eladó kocsmá, fűszerüzlet nagyteljesítményű helyen házsal együtt. Sámsoni-út 83. 1560

Város központjában szép modernül berendezett üzlethelyiség berendezéssel eladó, illetve átadó. Érdeklődni a kiadó továbbítja. 1193

ÜZLET MŰHELY

Üzlethelyiség kiadó. Miklós-u. 2. Érdeklődni dr. Miklós ügyvédnél. Piac 28.b. 1640

LAKÁSCSERE

Egy szoba, konyha lakással cserélem hasonlóért esetleg külsőséggel is. Honvéd-utca 45. 4-ik ajtó. 1633

Központi egyetem szomszédságában egy szoba, konyha, spájzból álló kertes lakást cserélnék belvárosban lévő olcsó lakbéri lakással. Hainal-u. 19. Vendég. 311

BÚTOROZOTT SZOBA

Kétágas bútorozott szoba előszobával kiadó. Miklós-u. 36. 281

SZALACSY RÁCZ IMRE BARNA KENYÉR

— Regény —

(83.)

— Ott leszünk, kedves gépész úr, ott leszünk — fogadkozott Pintér Róza néne.

— Ma este ígét hirdet Rezes András, a kéeli gyülekezet vezére, énekes könyvet, egy szál gyertyát mindenki hozzon!...

— Úgy lesz, kedves, úgy lesz! — hajtogatta a fejét Róza néne, míg Kos Jóska felvetett kevély fejjel ballagott a Nagysor felé, hogy híveket toborozzon az esti gyülekezetre.

Pintér Róza Istennek és a boldogéagos Szűznek ajánlotta a hallgatóság, aztán tipegő sietéssel ment Tamasi Jánosokhoz, mert üzenetet küldött a tömlőből Kerezi Mária, azt akarta minden áron tudni adni.

Tamasi Jánosné a konyhában serénykedett, mert mára mérnök vendéget vártak, aki a kút fúrását akarta megkezdeni, így nem sok idő volt a beszélgetésre, melyet felette kedvelt az öreg boszorkány hírt Róza néne, de mióta azon a nehéz éjszakán mellette volt, kegyelemből el kellett tűnie a vénasszony butaságait.

— Mire végezzük, mire végezzük a dolgot? — állított be Róza néne és a tegezés, magázás közötti átmenettel szólított a fiatalasszonyt, akitől Isten tudja, hogy miért, de inkább tartott, mint ragaszkodott hozzá.

— Dolgozunk, Róza néne, vendéget várok ebédre!...

— Bizony, kedves, el is mondjuk, hogy ennyi úrféle egy emberlőn át nem fordult meg a faluban, mint mostanában. Csak aztán valami baj ne származzék ebből, lelkem, mert hej, mindannyian Isten kezében vagyunk, míg a bánat földjén éljük napjainkat... Aztán hetet, havat összehordott az öregasszony, csak arra nem akart kilyukadni, hogy miért is jött. Már dél felé járt az idő, a konyhát megtöltötte a friss étellel, hogy Pintér Róza néne alig győzte a gyülemelő ízek szagára nyelni a nyált, mikor megnyilatkozott:

— Már megmondom, ha nem is kérdezi senki, hogy miért is jöttem, lelkem!...

— Csak mondja, Róza néne!

— Kerezi Mária üzeni, hogy szabadul a tömlőből!...

— Nekünk nincs ahhoz semmi közünk, — állott meg a munkában Tamasi Jánosné.

— Tudom, kedves, jól tudom, nem is azért üzeni Mám, hanem kérné az engedelmet, jóba foglalja magát, aztán szeretné megkapni a bábaságot!... — mondta ki végre jövedele eljárt az öregasszony.

— A doktor dolga, nem a miénk Róza néne!...

— Tudom, kedves, de éppen ez az, a doktor tekintetes úr járatos ide, hallgat a családra, hát azért gondolta volna Mária, ha egy jó szót szólnának az érdekében!...

— En nem tudok, hogy is tudnék mit mondani, hiszen az ilyen dolgokba nem szólhatok bele. Azt ellenben mondatom, hogy harmadik hónapja oda van tanulni, vizsgálni Szigeti bognár felesége, az lesz talán a bába!...

— Haj, lelkem, nem lehet azt csak úgy megtanulni, ahhoz érteni kell. Mária ebben nőtt fel, örökölte az anyjától, hát hogy gondolják azt az urak, hogy most csak úgy a Szigeti bognár felesége ezt megtanulhatja a városban!...

Többet nem tudott kárpálózni a vénasszony, mert Tamasi János megérkezett a mérnökkel, de velük jött a doktor is, így senki se gondolt Pintér Róza nénevel, aki végül is elunta a mellőzést és köszönet nélkül fordult ki a konyhából. Erzsi, a Balázs felesége ugyan marasztalta, de igen élénk hangon, éppen csak annyit mondott a vén banya:

— Ne tartóztass, engem, Erzsi, te is csak más kutyája vagy itt ennél az úri háznál, — ezt az úri ház kifejezést aztán úgy, de úgy megnyomta, hogy csak úgy csorgott belőle az utálat.

Alig várta az estét, hogy Kos Jóska portáján a gyülekezetben, mikor az „Isten-tisztelet” szünetelt, felhossza a legfrissebb sérelmet, mert eddig senki se tudta, hogy Szigeti bognár asszonya miért van távol.

— Tudjátok, testvérek, el kell vesnie a világnak, mert a gonoszság nem ismer határt!...

Az emberek hajbököltek, hümmögtek, mert nem tudták, hogy hova fog kilyukadni az öregasszony.

— Bábát tanított Tamasi János a városban!...

— Mit csinál? — vetette fel Kos Jóska a fejét, mert az igen félt ebben a percben, hiszen éneklés után neki kellett az „ígét” hirdetni.

— Bábát tanított abból a semmi asszonyból, Kerezi Mária pedig, aki most szabadul a napokban a tömlőből, majd nézheti a napot vénségére!...

Senki se szólott erre a nem várt fordulatra, mert mióta az az eset történt Kerezi Máriaval, elveszett embernek tartották, most azonban, hogy újra felbukkant Tamasi János nevével kapcsolatosan ez az új terv, a hívő lelkekben gyökeret vert a hit még jobban. Alig várta a szünet végét Kos Jóska, mert tudta immár, hogy miről kell itt beszélni: az álfőfétákról, a hamis Krisztusokról, akik farkasok köntösében közelgnek az igaznyáj felé, mert már azt a fáradságot se vesztik, hogy bárányoknak látszódnak...

(Folyt. köv.)

Bútorozott parkettes szoba augusztus 1-re kiadó. Magoss György-tér 13. Pálkai, első lépcső. 1576

Kiadó utcai bútorozott szoba, különbejáratú, augusztus 1-re. Garai-u. 15. 1644

Kis bútorozott szobába lakótárs felvétetik, Vörösmarty-u. 7. 290

ELVESZETT

Elveszett vadászkarolya, szürke, barnafoltos nőstény. Megtaláló vagy nyomravezető jutalomban részesül. Rothermere-u. 5. 1632

VEGYES

Cséplést vállalom traktoros garnitúrával. Cserepes-u. 13. 264

HASZNALT

RUHA — CIPŐ

Eladó keveset használt férfiruha és felöltő. Werbőczy-u. 14. II. em. 293

Eladó két női szőrmehunda. Frákl. Piac 43. III. udvar II. em. 292

Eladó két női szőrmehunda. Frákl. Piac 43. III. udvar II. em. 292

Eladó két női szőrmehunda. Frákl. Piac 43. III. udvar II. em. 292

Eladó két női szőrmehunda. Frákl. Piac 43. III. udvar II. em. 292

Eladó két női szőrmehunda. Frákl. Piac 43. III. udvar II. em. 292

Eladó két női szőrmehunda. Frákl. Piac 43. III. udvar II. em. 292

Eladó két női szőrmehunda. Frákl. Piac 43. III. udvar II. em. 292

Eladó két női szőrmehunda. Frákl. Piac 43. III. udvar II. em. 292

Eladó két női szőrmehunda. Frákl. Piac 43. III. udvar II. em. 292

Eladó két női szőrmehunda. Frákl. Piac 43. III. udvar II. em. 292

Eladó két női szőrmehunda. Frákl. Piac 43. III. udvar II. em. 292

Eladó két női szőrmehunda. Frákl. Piac 43. III. udvar II. em. 292

Eladó két női szőrmehunda. Frákl. Piac 43. III. udvar II. em. 292

Eladó két női szőrmehunda. Frákl. Piac 43. III. udvar II. em. 292

Eladó két női szőrmehunda. Frákl. Piac 43. III. udvar II. em. 292

Eladó két női szőrmehunda. Frákl. Piac 43. III. udvar II. em. 292

Eladó két női szőrmehunda. Frákl. Piac 43. III. udvar II. em. 292

Eladó két női szőrmehunda. Frákl. Piac 43. III. udvar II. em. 292

Eladó két női szőrmehunda. Frákl. Piac 43. III. udvar II. em. 292

Eladó két női szőrmehunda. Frákl. Piac 43. III. udvar II. em. 292

Eladó két női szőrmehunda. Frákl. Piac 43. III. udvar II. em. 292

Eladó két női szőrmehunda. Frákl. Piac 43. III. udvar II. em. 292

Eladó két női szőrmehunda. Frákl. Piac 43. III. udvar II. em. 292

Eladó két női szőrmehunda. Frákl. Piac 43. III. udvar II. em. 292

Eladó két női szőrmehunda. Frákl. Piac 43. III. udvar II. em. 292

Eladó két női szőrmehunda. Frákl. Piac 43. III. udvar II. em. 292

Eladó két női szőrmehunda. Frákl. Piac 43. III. udvar II. em. 292

Eladó két női szőrmehunda. Frákl. Piac 43. III. udvar II. em. 292

Eladó két női szőrmehunda. Frákl. Piac 43. III. udvar II. em. 292

Eladó két női szőrmehunda. Frákl. Piac 43. III. udvar II. em. 292

Eladó két női szőrmehunda. Frákl. Piac 43. III. udvar II. em. 292

Eladó két női szőrmehunda. Frákl. Piac 43. III. udvar II. em. 292

Eladó két női szőrmehunda. Frákl. Piac 43. III. udvar II. em. 292

Eladó két női szőrmehunda. Frákl. Piac 43. III. udvar II. em. 292

Eladó két női szőrmehunda. Frákl. Piac 43. III. udvar II. em. 292

Eladó két női szőrmehunda. Frákl. Piac 43. III. udvar II. em. 292

Eladó két női szőrmehunda. Frákl. Piac 43. III. udvar II. em. 292

Eladó két női szőrmehunda. Frákl. Piac 43. III. udvar II. em. 292

Eladó két női szőrmehunda. Frákl. Piac 43. III. udvar II. em. 292

Eladó két női szőrmehunda. Frákl. Piac 43. III. udvar II. em. 292

Eladó két női szőrmehunda. Frákl. Piac 43. III. udvar II. em. 292

Eladó két női szőrmehunda. Frákl. Piac 43. III. udvar II. em. 292

Eladó két női szőrmehunda. Frákl. Piac 43. III. udvar II. em. 292

Eladó két női szőrmehunda. Frákl. Piac 43. III. udvar II. em. 292

Eladó két női szőrmehunda. Frákl. Piac 43. III. udvar II. em. 292

Eladó két női szőrmehunda. Frákl. Piac 43. III. udvar II. em. 292

Eladó két női szőrmehunda. Frákl. Piac 43. III. udvar II. em. 292

Eladó két női szőrmehunda. Frákl. Piac 43. III. udvar II. em. 292

Eladó két női szőrmehunda. Frákl. Piac 43. III. udvar II. em. 292

Eladó két női szőrmehunda. Frákl. Piac 43. III. udvar II. em. 292

Eladó két női szőrmehunda. Frákl. Piac 43. III. udvar II. em. 292

Eladó két női szőrmehunda. Frákl. Piac 43. III. udvar II. em. 292

Eladó két női szőrmehunda. Frákl. Piac 43. III. udvar II. em. 292

Eladó két női szőrmehunda. Frákl. Piac 43. III. udvar II. em. 292

Eladó két női szőrmehunda. Frákl. Piac 43. III. udvar II. em. 292

Eladó két női szőrmehunda. Frákl. Piac 43. III. udvar II. em. 292

Eladó két női szőrmehunda. Frákl. Piac 43. III. udvar II. em. 292

Eladó két női szőrmehunda. Frákl. Piac 43. III. udvar II. em. 292

Eladó két női szőrmehunda. Frákl. Piac 43. III. udvar II. em. 292

Eladó két női szőrmehunda. Frákl. Piac 43. III. udvar II. em. 292

Eladó két női szőrmehunda. Frákl. Piac 43. III. udvar II. em. 292

Eladó két női szőrmehunda. Frákl. Piac 43. III. udvar II. em. 292

Eladó két női szőrmehunda. Frákl. Piac 43. III. udvar II. em. 292

Eladó két női szőrmehunda. Frákl. Piac 43. III. udvar II. em. 292

Eladó két női szőrmehunda. Frákl. Piac 43. III. udvar II. em. 292

Eladó két női szőrmehunda. Frákl. Piac 43. III. udvar II. em. 292

Eladó két női szőrmehunda. Frákl. Piac 43. III. udvar II. em. 292

Király Ferenc-utca 20. 2x1 szoba, konyha, 12 évi adómentesség, 6000 pengő, Érdeklődni Sámsoni-út 83. 1561

Eladó 3 éves Tegez-u. 54. számú azonnal beköltözhető ház P 2600. ért, valamint a Balaton-utca 70. számú ház 1100 négyszögöl földdel. Értekezni Károly Ferenc József-út 14. Kálmacshelyi fátelen. Telefon 11-18. Vasárnap Komlósvay-út 58. 3+

Nagyerdőnél villamgyedben kettőszobás adómentes beköltözhető 20.000. Homokkerti legelőn kettőszobás nagytelekkel 8500, másutt háromszobás, istálló, góré, sertéshizlaltós ház 12.000 eladók. Balázs Andor ingatlaniroda. Rákosi Jenő-u. 5. 1647

Eladó egy szoba, konyha Olajút 14. szám azonnal beköltözhető. 1621

Elköltözés miatt eladó Tegez-u. 21. sz. alatti ház 10 éve fennálló jömeneteli fűszerüzlettel, azonnal beköltözhető lakással. Érdeklődni ugyanott. 1619

Eladó ház beköltözhető lakással, banktelherrel, Székely hadosztály-u. 8. 1614

Üzletes ház eladó Hargita-u. 21. szám. Értekezni ugyanott. 1612

Eladó szép kis családi ház, Bártfa-u. 5. Vargakerl. 309

ÜZLETHÁZ Piac-utcán közpön, családi ok folytán eladó. Érdeklődni dr. Futó ügyvédnél. Piac 71. 1126

Eladó Szarazi Ferenc-utca 10. sz. adómentes családi ház. Érdekezni Hélyezér-u. 87. 1181

Rothermere-u. 10. számú ház eladó. 1550

FÖLDÉRBLET

Sertéshizlalda, mely bármilyen ipartelep céljára is alkalmas, közvetlen a vágóhíd háta mögött eladó, esetleg bérbeadó. Érdeklődni Kossuth-u. 60. alatt. 1615

ELADÓ FÖLD

Nagyszepesen elsőosztályú 12 hold föld eladó. Cím a kiadóban. 1632

Gyümölcsös szőlővel, 600 négyszögöl, esetleg nagyobb terület házzal is eladó. Diófa-u. 38. 1617

Boldogkerten eladó 1200 négyszögöl gyümölcsös és 1600 négyszögöl kerti föld, kis házzal. Ezveterk-u. 64. 1168

50 katasztrális hold fekete föld eladó, Biharban kevesebb is.